

Stichting Vogelringstation

Nebularia

Jaarverslag 2022

Jaarverslag 2022

Vogelringstation Nebularia

Het werk van VRS Nebularia is in 2022 mede mogelijk gemaakt door:

Rabobank

Bureau Schildwacht

Het Oranjefonds, NL Doet

Stichting Zuid-Hollands Landschap

Natuur- en Vogelwerkgroep Krimpenerwaard

Natuur- en Vogelwacht Schouwen-Duiveland

Waterschap Scheldestromen

Staatsbosbeheer Schouwen Duiveland

Stichting Vogelringstation Nebularia is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)
Giften zijn belasting aftrekbaar

De stichting stelt zich ten doel:

Vogels ringen voor wetenschappelijk onderzoek om deze uiteindelijk beter te kunnen beschermen.

Het verzamelen van gegevens over levensduur, broedgebieden, trekroutes, overwinteringsgebieden, etc. zowel nationaal als internationaal is dan erg belangrijk.

© 2023 Stichting Vogelringstation Nebularia, Tiendweg Oost 14, 2935 LE Ouderkerk aan den IJssel

www.nebularia.nl

info@nebularia.nl

K.v.K. 41172785

IBAN: NL91RABO0333809270

Colofon:

Teksten: Bert Kleijn, Cor Oskam, Hugo van der Wal, Marcel Schildwacht, Frits Vuyk, Suzanne Vogel, Erik Kleyheeg en Aad Vuyk

Correcties: Shanna van Ree

Foto's: medewerkers VRS Nebularia tenzij anders vermeld

Foto omslag: Doove Gat uit oostelijke richting (Aad Vuyk), inzet Raddes Boszanger (Annemarie Loof)

Vormgeving: Aad Vuyk

Oplage: 32 stuks

Druk: Efficiënta drukkerij, Krimpen a/d IJssel

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Voorwoord, <i>Cor Oskam</i>	4
Personalia Nebularia	5
Opleiding, certificering en bezoekers, <i>Cor Oskam</i>	5
Even voorstellen, <i>Hugo van der Wal</i> en <i>Suzanne Vogel</i>	7
Krimpenerwaard.....	8
Uilenwerkgroep, <i>Cor Oskam</i>	8
CES project Stolwijkseboezem Gouderak, <i>Cor Oskam</i>	9
Rapport Hooge Boezem en Doove Gat, <i>Cor Oskam</i> en <i>Erik Kleyheeg</i>	11
Project Torenvalk in samenwerking met NVWK en VRS De Haar, <i>Cor Oskam</i>	15
Onderhoud verschillende locaties	16
Algemeen, <i>Cor Oskam</i>	16
Energievoorziening op Westenschouwen, <i>Frits Vuyk</i>	17
Renovatie zuidwand ringhut vinkenbaan, <i>Aad Vuyk</i>	18
Ringstation Westenschouwen.....	19
Vangsten, <i>Cor Oskam</i>	19
De ontstaansgeschiedenis van de Kop van Schouwen, <i>Bert Kleijn</i>	22
Terugmeldingen VRS Nebularia 2022, <i>Cor Oskam</i>	23
Nog meer vogels	28
Top 20 aller tijden, <i>Cor Oskam</i>	29
Overzicht geringde vogels VRS Nebularia 2022, <i>Cor Oskam</i>	30
Van de penningmeester, <i>Marcel Schildwacht</i>	32

Voorwoord

In de renovatieslag van de afgelopen jaren op Westenschouwen was de Zuidwand van de vinkershut aan de beurt. Dat was nodig. Een groot deel van het houtwerk stamde uit de jaren 60. Op meerdere plaatsen kon je naar buiten kijken en er was houtrot aanwezig van dragende balken. Hopelijk kunnen we er nu weer een aantal jaren tegen. Ook is er geïnvesteerd in de energievoorziening. De 230 volt omvormer bleek dit voorjaar defect te zijn. Deze is door nieuw tweedehands professioneel exemplaar vervangen. Voordeel is dat we nu veel meer vermogen hebben! Verderop in dit jaarverslag kunt u hier alles over lezen.

Covid kreeg minder aandacht in 2022 en gaf ons daardoor meer vrijheid en ruimte, maar vogelgriep daarentegen werd nu jaarrond een factor waar rekening mee gehouden moet worden. Er was grote sterfte van aanvankelijk de bekende groep watervogels maar later ook meeuwen, sterns en steltlopers. Zangertjes blijven voornamelijk vrij van vogelgriep. In de Hooge Boezem achter Haastrecht hebben we daarom geen actie ondernomen om steltlopers te vangen. Aandacht voor persoonlijke hygiëne blijft belangrijk.

Dit jaar verscheen de Avifauna Zeelandica. Een lijvig boekwerk, twee delen in een mooie cassette, 1.448 bladzijden, 6,1 kilo zwaar, gelardeerd met prachtige foto's en bomvol informatie. Hoofdstukken o.a. over exploitatie van vogels in vroegere tijd, jacht, studie, bescherming en de mensen van het eerste uur die daar zich hard voor gemaakt hebben, verzamelingen en onderzoek. Een overzicht van 174 verschillende natuurgebieden die Zeeland rijk is. Driekwart van het boek geeft beschrijvingen van het aantal waargenomen vogelsoorten in deze provincie. Door onze verzamelde data hebben we een substantiële bijdrage kunnen leveren aan het boek. Als dank hebben we een mooi exemplaar gehad, dat op het ringstation staat. Leuk om in te zien en te kijken naar onze geleverde bijdrage in relatie tot de Zeeuwse vogelrijkdom.

In 2022 hebben we gelukkig weer wat mensen kunnen plaatsen binnen de stichting. Tabitha de Kruijk is gestart als RIO (Ringer In Opleiding) en heeft inmiddels al heel wat vogels geringd en maakt goede vorderingen op veel vlakken. Verder start Suzanne Vogel (hoe mooi kan het zijn) in het nieuwe jaar als RIO. Ze heeft al een aantal keren meegedraaid met CES in Gouderak en op Westenschouwen. Suzanne zal zich in het jaarverslag nog even voorstellen. Leuk om te vermelden was dat we afgelopen jaar een echte primeur hadden. Een "Lady's Day" op Schouwen. In de rijke historie die VRS Nebularia kent was dit niet eerder voor-

gekomen. Jennifer, Tabitha en Suzanne gingen gezamenlijk achter de vogels aan. Het weer in het weekend van 17-18 september was een beetje spelbreker maar dat was het dan ook. Zeer waarschijnlijk een initiatief dat voor herhaling vatbaar zal zijn.

Verder is Hugo van der Wal nieuw bij Nebularia. Hij wil graag in het komende seizoen komen helpen als assistent. Hugo heeft ervaring met ringonderzoek. Ook hij stelt zich in dit jaarverslag nog even voor. Verder moet Rob van Straaten genoemd worden. Ik ken Rob al tientallen jaren van o.a. vogelvakanties en trektellingen, kortom alles met een hoog veer gehalte. Rob assisteert al jaren in het Doove Gat en is inmiddels een ervaren plukker en thuis met het vastleggen van biometrische gegevens en komt met regelmaat op Westenschouwen. Hij heeft nu ook de status van assistent. Het was afgelopen jaar weer fijn om meer dingen samen te kunnen doen. Ik doel op bijeenkomsten zoals de SOVON dag, de ringersdag in Culemborg en verder certificerings- en cursusbijeenkomsten georganiseerd vanuit het Vogel-trekstation, Wageningen.

Het laatste en niet het onbelangrijkste waren de vangsten. Er werden afgelopen jaar minder vogels gevangen dan in voorgaande jaren. Niet dramatisch, maar toch. Er was geen influx of invasie van soorten in het najaar. Positief was de kwaliteit. Die compenseerde weer veel. Er werden mooie soorten gevangen waaronder nieuwe vogelsoorten voor ons ringstation. Dat is altijd leuk en interessant. U kunt daar alles over lezen bij "vangsten". ■

Cor Oskam, namens het bestuur van VRS Nebularia

Rob en Cor na de vangst even uitrusten in een oktober zonnetje

Opleiding, certificering, bezoekers en personalia

Scholing en educatie

We hebben inmiddels vier aspirant ringers binnen onze ringgroep. Naast Wilfred Wilde en Co van de Boogert, is Tabitha de Kruijk vanaf het begin van het seizoen 2022 gestart met de opleiding. Cor is haar mentor en Jenni haar begeleider. Tabitha gaat binnenkort ook bij VRS de Haar stage lopen. Verder gaat Susanne Vogel starten binnen het opleidingstraject. Erik zal haar mentor zijn en Cor haar begeleider. Susanne gaat ook meedraaien met Henk van der Jeugd in het Dassenbos in Wageningen. Vers bloed en frisse ideeën in onze ringgroep zal een positieve uitwerking hebben.

Er zijn in 2021 meerdere ringers gecertificeerd en die mogen dus weer een poosje wegblijven. Een aantal mensen van ons zijn wel bij verschillende certificeringsdagen vanuit het Vogeltrekstation (VT) in den lande aanwezig geweest. Erik Kleyheeg in de hoedanigheid als afgevaardigde van de ringersvereniging (RV). Morrison Pot en Cor Oskam waren aanwezig als technisch instructeur. Vanuit de RV en het VT zoekt men naar een protocol voor technisch instructeurs. Het doel: eenduidige aanpak voor certificeringsdagen en om het niveau te behouden en/of te verhogen. Als VRS Nebularia zullen we voor het komend jaar kijken of we een dag kunnen organiseren op Westenschouwen voor een certificeringsmoment.

Op zaterdag 7 mei was er een vogelexcursie in polder de Hooge Boezem achter Haastrecht. Ook wel bekend als het Doove Gat. Er kwamen 16 mensen op af, waaronder een journalist van het Reformatorisch Dagblad. Die met prachtig weer veel te weten kwam over de plaatselijke avifauna. Een verslag van het bezoek was te lezen in het juni nummer van de Waardvogel NVWK en in een groot artikel in het RF. Na twee jaar van uitstel zijn we, als VRS Nebularia, onder het motto 'een kijkje in de keuken van' op zaterdag 3 september 2022 op bezoek gegaan bij VRS Castricum. Ondanks dat de animo zeer mager was hebben Wilfred en Cor er een mooie ochtend aan over gehouden. Richard en Arnold waren prima gastheren. We hebben lekker bijgepraat over zaken die op een ringstation spelen.

Op dinsdag 11 oktober 2022 hebben we deelgenomen aan het programma Vroege Vogels van de VARA. De vraag voor meewerken aan het programma kwam via SBB Zeeland. Het thema van het programma was de Kop van Schouwen en het ringstation maakt daar een wezenlijk onderdeel van uit. Niet iedereen was in aanvang positief, maar uiteindelijk

De 'filmsterren' van Nebularia bij de opname van Vroege Vogels

zijn de meeste mensen binnen Nebularia blij dat we meegewerkt hebben. Het werd een mooie sfeer impressie met Jenni die al ringend over vogelonderzoek sprak. Tabitha en Bert zorgden voor de aanvoer van vogels en de lopende zaken. Er kwamen van diverse kanten leuke reacties over het programma.

Op zaterdag 10 december 2022 was er dan gelukkig weer een ouderwetse ringersdag waar iedereen fysiek aanwezig kon zijn. De dag werd georganiseerd in de Gelderland-fabriek in Culemborg. Van VRS Nebularia waren Susanne, Tabitha, Erik en Cor aanwezig. Na de jaarvergadering van de Ringersvereniging was er een gevarieerd programma met interessante lezingen en diverse workshops. Ik werd flink in verlegenheid gebracht nadat ik naar voren werd gevraagd en te horen kreeg tot ringer van het jaar te worden uitgeroepen. Een hele eer natuurlijk waar ik wat stil van werd. Ik wil daarom iedereen die mij genomineerd heeft (er waren drie genomineerden) en waarschijnlijk ook een goede

Cor Oskam kreeg op de Ringersdag op 10 december 2022 de eervolle vermelding 'Ringer van het jaar 2022'

Opleiding, certificering, bezoekers en personalia _____ vervolg

onderbouwing heeft meegegeven, daarvoor zeer bedanken. Het was een grote verrassing.

De quiz 'Wat vliegt daar niet meer' gepresenteerd door Pascal Stroeken en Ronald van Harxen van STONE was heel bijzonder. Er kwamen diverse restanten, vleugels, koppen, rompjes van dode vogels voorbij, met de vraag wat is dit. Moeilijk, moeilijk! Niemand minder dan Erik Kleyheeg was goed voor de eerste prijs. Hij ging met een dode mus naar huis. Er werd na afloop onder het genot van een drankje nog lekker nagebabbel met gelijkgestemden uit het werkveld. Ook hier weer leuke opmerkingen over onze bijdrage aan Vroege Vogels. Prima dag !!!

Alle Zoönosen dezelfde kant op geeft éénduidigheid

Om een goed beeld te krijgen van het voorkomen van Zoönosen bij vogels, die verantwoordelijk kunnen zijn voor o.a. het overbrengen van het Westnijlvirus, het Utsutu virus en het Geel bij groenlingen, is het belangrijk dat er verspreid over het gehele jaar en over diverse locaties in Nederland verschillende soorten vogels worden bemonsterd. Dat zijn voor een groot aantal trekvogels, vooral Afrika-gangers en dan adulte vogels die in het voorjaar en in het broedseizoen bemonsterd worden. Het jaar rond komen o.a. zangvogels als merel, zanglijster, zwartkop, huismus, spreeuw en koolmees in aanmerking. Vogels meerdere keren in het jaar bemonsteren is gewenst. Daarom heb ik de cursus gevolgd en inmiddels zijn er al vogels bemonsterd. Leuk was dat Morrison Pot daar een van de instructeurs was.

Bezoekers en gasten

Dit jaar hadden we niet veel meer te maken met COVID-19 maatregelen. Toch zag je wel enige voorzichtigheid bij diverse mensen. Er was wat terughoudendheid met handen schudden en er werd wat extra afstand genomen. Een enkele keer werden er vragen gesteld als : hoeveel mensen

zijn er aanwezig. Dat is allemaal goed voor te stellen na twee jaar Corona. Daar is verder niets mis mee. Maar goed, tijdens ons ringwerk staan we open voor belangstellenden om ze kennis te laten maken met onze ringactiviteiten. In het Doove Gat kwamen Arie Dorsman, Coen van Nieuwamerongen en Jaap Oostrom, Machiel Haasjes, Bob en Gerrie Oskam even kijken of assisteren.

Gasten op ringstation Westenschouwen zijn natuurlijk met regelmaat familieleden die meekomen met medewerkers. Er werden afgelopen jaar geen excursies georganiseerd. Vaste gasten waaronder meerdere donateurs waren Ronald en Margot Klingers, Rob van Straaten, Sebastiaan Bakker. Verder kwamen Menno de Uijl (aspirant ringer) Jouke en Adri de Heer, Arie Dorsman en Lieneke Molag, familie Rijksen en Merlijn de Vries op bezoek. Alex de Visser en Marijke Lieman van SBB en team en redactie van VARA's Vroege Vogels. ■

Terwijl Jennifer gefilmd wordt voor het programma Vroege Vogels haalt zij geroutineerd een vogel uit het mistnet

Kennis maken met: Hugo van der Wal

Ik ben Hugo van der Wal, gehuwd en 3 uitwonende kinderen. Sinds kort ben ik met pensioen en heb daardoor ook doordeweeks gelegenheid om allerlei leuke dingen te doen. Een daarvan is het ringen van vogels. In de jaren 90 heb ik een ringvergunning gekregen en samen met Adri van der Heiden hebben we heel wat vogels in handen gehad op Voorne-Putten. Daarvoor liep ik mee met Cor van der Lee, die ringde op Voorne en met Willem Oudebeek die op Putten ringde. Toen ik ging verhuizen naar Brabant, heb ik mijn ringvergunning overgedaan aan Hans op den Dries. Sinds ik in 2012 in Zierikzee ben gaan wonen, ben ik hem weer gaan helpen met het ringen met mistnetten aan het Oostvoorns Meer. Dat gebied is van het Zuid-Hollands Landschap.

Verder ben ik actief in de NVSD, in de vogelwerkgroep, de bomengroep en de werkgroep Actief Terreinbeheer, waar ik Wim van der Klooster heb leren kennen. Hij heeft mij uitgenodigd om eens een keer mee te helpen op de vinkenbaan. Verder ben ik 's winters volop bezig met beheerwerk in het Watergat: zaagwerk en klussen in de Eendenkooi. Zomers heb ik veel vogeltelling en een vlinderroute. De tellingen worden ingevoerd via SOVON. Vogels hebben vele jaren mijn interesse gehad, eigenlijk zolang ik me kan heugen.

In mijn werkzame leven heb ik drie hoofdstukken doorlopen: 16 jaar voor de klas gestaan, 19 jaar bij Natuurmonumenten gewerkt in Voornes Duin, De Loonse en Drunense Duinen en langs de Maas. Tenslotte heb ik in mijn vrije tijd een lange studie gedaan en ben werkzaam geweest als Osteopaat. Als je meer van me wilt weten, dan hoor ik het wel. ■

Hugo van der Wal, welkom bij Nebularia!

Van olifanten-onderzoek naar vogels ringen: welkom Susanne!

Kennis maken met: Susanne Vogel

Afgelopen jaar heb ik kennis mogen maken met VRS Nebularia en mee kunnen kijken (en doen) bij het vogelringen. Omdat ik dit erg leuk vond ga ik nu officieel het traject van ringer in opleiding beginnen binnen de stichting. Ik ben in 1989 in Vlaardingen geboren, maar ben na de middelbare school naar Wageningen verhuisd waar ik bos-en natuurbeheer heb gestudeerd, in combinatie met ontwikkelingsstudies. Na mijn studie heb ik zeven jaar in het buitenland gewoond (Engeland/Botswana/Denemarken) voor het onderzoek wat ik doe naar conflicten tussen olifanten en mensen. In die tijd heb ik ook mijn interesse ontdekt voor vogels en vogelringen.

Begin 2022 ben ik als assistent prof. in milieuwetenschappen begonnen aan de Open Universiteit. Toen ik hiervoor weer terug naar Nederland kwam wilde ik graag verder met vogelringen, en ik had het geluk dat ik bij VRS Nebularia terecht kon. Ik kijk er naar uit van jullie te leren en bij te kunnen dragen aan het werk van de stichting! ■

Krimpenerwaard

Uilenonderzoek

Stefan van der Heijden, die jaren in de Uilenwerkgroep van de Natuur- en Vogelwerkgroep Krimpenerwaard (NVWK) de kar getrokken heeft nam afscheid in 2022. Hij heeft jaren de vele tientallen nestkasten in de Krimpenerwaard nagelopen. Zijn taken zijn overgenomen door Pia Vrucht, die al een paar jaar met Stefan mee liep en Joep Vanderbroeck. Een duocoördinatorschap dus. We hebben afgelopen jaar al met regelmaat en met plezier samengewerkt.

Steenuilen

Wat wij verleden jaar al een beetje aanvoelden komen werd dit jaar keihard werkelijkheid. Nog maar op één plek werd een paartje steenuilen broedend aangetroffen. Dramatisch genoeg had juist dit ene broedgeval geen succes. Er zijn dus geen jonge steenuilen uitgevlogen. In de grafiek staat het aantal geringde pullen van de laatste 10 jaar in de Krimpenerwaard. Het zal heel wat energie kosten om de terugloop mogelijk om te buigen.

Een bijzondere terugmelding wat betreft steenuilen be-

Is er nog toekomst voor de Steenuil, *Athene noctua* in de Krimpenerwaard? (Pia Vrucht)

reikte ons op 8 januari 2022. Er werden twee steenuilen gecontroleerd die beide uit één nest bleken te komen. Ze werden op 2 juni 2020 geringd in Ouderkerk aan den IJssel op het erf van onze secretaris Bente Tielkemeijer. De uiltjes kwamen tevoorschijn in een kast aan het Noordeinde, in Waddinxveen. Het werd ons tevens duidelijk dat een van die twee in 2021 gebroed had in die kast. Goed nieuws al zou je dit liever zien in de Krimpenerwaard.

Kerkuilen

Er waren afgelopen jaar 15 kasten bezet tijdens het broedseizoen. In 13 kasten was er broedsucces en op deze manier konden we in totaal 53 pullen en een adulte uil van een nieuwe ring voorzien. Een adulte uil was een terug-

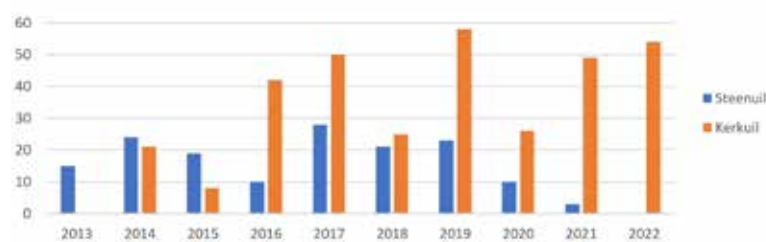

vangst. De volwassen vrouw bleek al 11 jaar oud te zijn en kwam uit Numansdorp. Het aantal jongen per legsel kwam uit gemiddeld op ruim vier pullen. Ondanks dat we weinig prooiresten tegenkwamen moet het best wel een goed muizenjaar geweest zijn. Er kunnen regionaal best wel veel verschillen optreden in muizenpopulaties.

Niels Zondervan heeft ook dit jaar een basisschool bezocht en daar verteld over de verborgen wereld van uilen. Kinderen vinden dit leuk en wij vinden het educatief ook belangrijk om kinderen te vertellen wat er buiten allemaal gebeurt in de natuur, vooral als het uilen betreft, die zijn namelijk niet makkelijk zien. Een select groepje mocht in de middag mee om te kijken naar jonge uilen die geringd werden. De kleine mensjes waren erg onder de indruk. De foto's zeggen genoeg.

Bosuilen

In de overtuin van het Bisdom van Vlietbos, in Haastrecht hangen veel nestkasten waaronder een bosuilkast. Afgelopen jaar konden er twee pullen geringd worden. ■

Geringde pullen Steenuil en Kerkuil in de Krimpenerwaard

Krimpenerwaard

Ringresultaten Stolwijkse boezem CES seizoen 2022

Op zaterdag 9 april was de start van het CES seizoen. We proberen met een CES onderzoek informatie te verzamelen om iets te kunnen zeggen over veranderingen in broedvogelpopulaties. Het onderzoek is gebaat bij een langdurig aantal jaren van het verzamelen van data. Alles met een vaste netopstelling en zonder gebruik te maken van lokgeleiden. We krijgen gedurende het broedseizoen informatie over het broedsucces van soorten, aantal uitgevlogen jongen, en door middel van terugvangsten krijgen we zicht op de jaarlijkse overleving. Verder kunnen we door de jaren heen iets zeggen over verandering van de broedvogelpopulaties in een veranderde omgeving. Kortom er worden interessante en waardevolle gegevens verzameld.

Tabitha en Marcel tijdens een ringsessie in de Stolwijkse Boezem

Doorgaans starten we met een zogenaamde 'proef-CES' in de Stolwijkse Boezem Zuid achter Gouderak. Zo ook in 2022. We gebruiken de ochtend om de netten en ander materiaal te controleren en tevens te kijken naar de netlocaties. Waar nodig wordt het groen een beetje terug gesnoeid. Het meeste terreinonderhoud is dan echter al

gedaan voor de start van het broedseizoen namelijk 15 maart. Tijdens de 'proef-CES' werden 18 vogels geringd. Die worden niet meegenomen in het officiële onderzoek. Afgelopen jaar namen Marcel Schildwacht, Wilfred Wilde, Jennifer Vreugdenhil-Rowlands, Morrison Pot, Erik Kleyheeg, Cor Oskam, Tabitha de Kruijk en Susanne Vogel deel aan het onderzoek. Voor Tabitha en Susanne, allebei ringer in opleiding, was het de eerste keer.

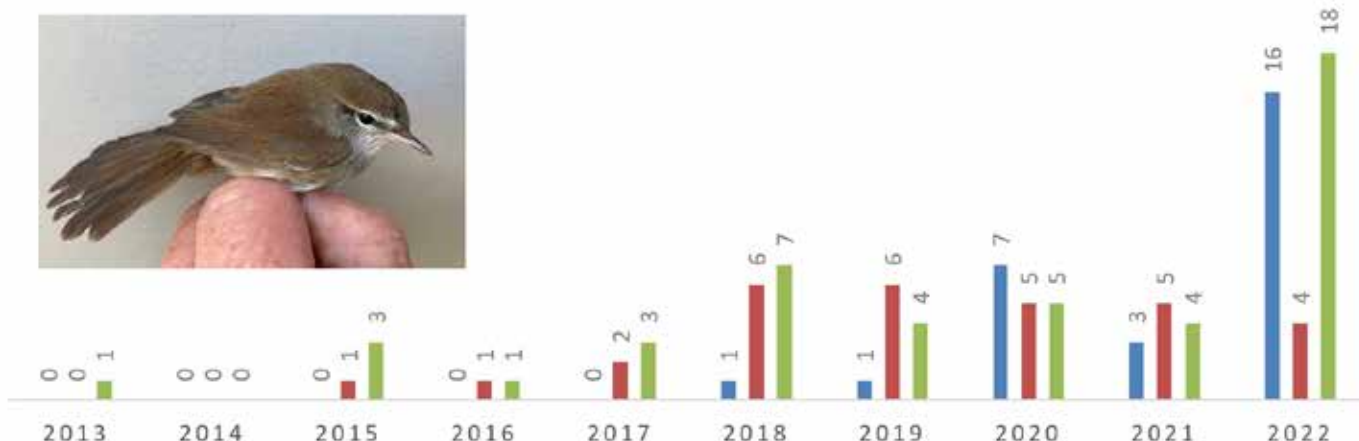
Opvallend dit jaar was een forse toename van de Cetti's Zanger als broedvogel. In 2018 werd de eerste gevangen. In de grafiek ziet u de verandering van het aantal geringde vogels. Er werd een mooi aantal spotvogels en zwartkoppen gevangen terwijl de kleine karekiet steeds zeldzamer wordt. De balans tussen Fitis en Tjiftjaf slaat steeds verder uit in het voordeel van laatstgenoemde, namelijk 16 om 67 geringde vogels.

In totaal werden, los van de proef CES, 315 vogels geringd en er waren 137 terugmeldingen. Dat zijn bijna allemaal vogels die door ons eerder geringd en gecontroleerd konden worden. Daarbij zitten ook vogels die in voorgaande jaren al in de Stolwijkse Boezem gebroed hebben. Een overzicht van terugmeldingen vindt u verderop in dit jaarverslag. ■

Jenni en Marcel in het groen

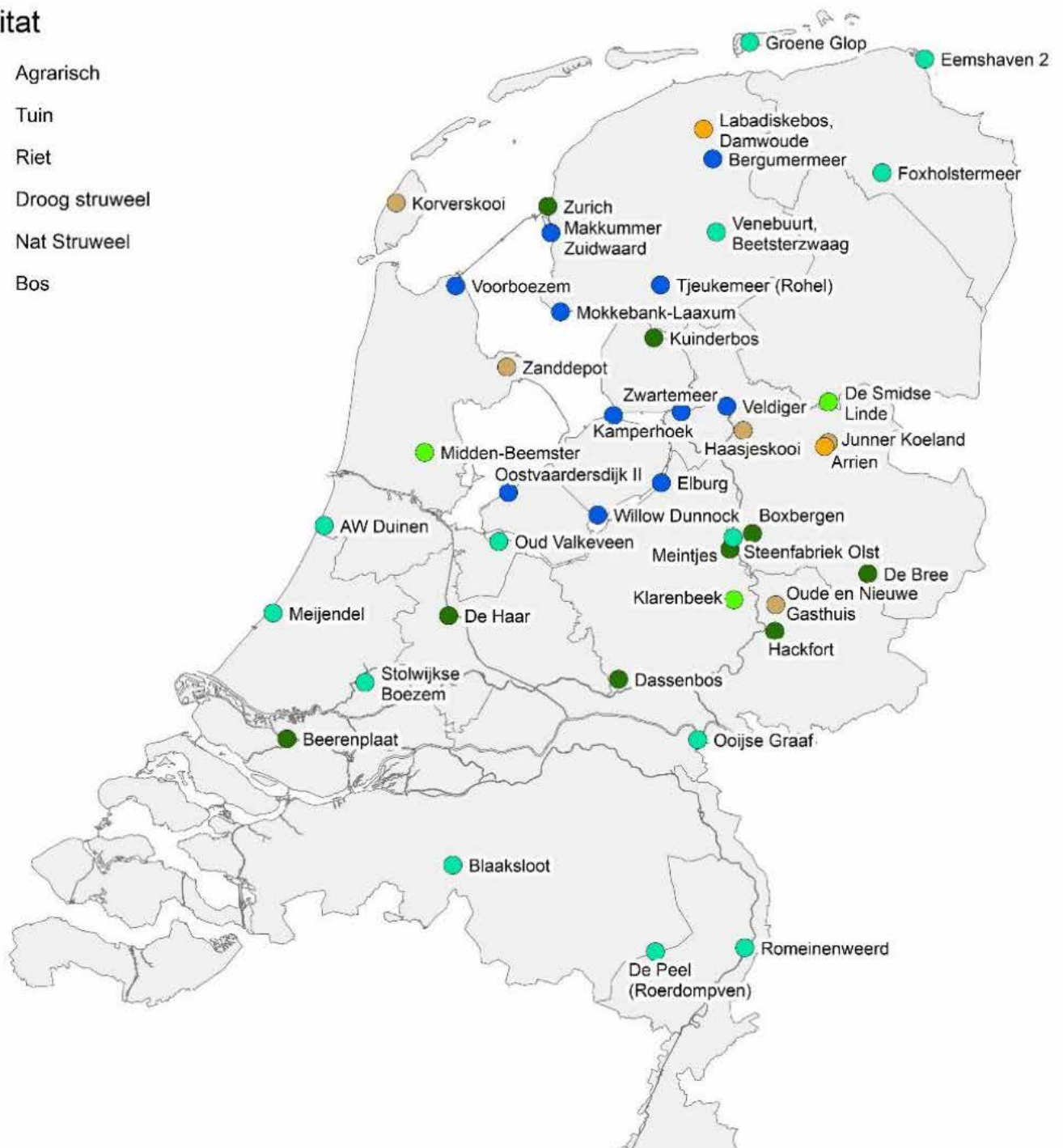
■ CES-56 ■ HB/DG ■ WS

Succes Cetti's Zanger, overzicht vangsten CES Gouderak, Hooge Boezem/Doove Gat en Westenschouwen

Habitat

- Agrarisch
- Tuin
- Riet
- Droog struweel
- Nat Struweel
- Bos

Overzicht CES plekken in 2021 in Nederland, Zeeland en Brabant blijven achter.

Het is niet altijd prachtig weer tijdens het ringen van vogels...

Ringonderzoek Doove Gat achter Haastrecht

Al weer voor de elfde keer werd het ringonderzoek in het Doove Gat uitgevoerd. Het onderzoek werd in 2012 opgezet door vrijwilligers van stichting Vogelringstation Nebularia in samenwerking met het Zuid-Hollands Landschap. Sindsdien worden jaarlijks van juli tot in het najaar regelmatig vogels gevangen, geringd en weer losgelaten, met de grootste inspanning gedurende de trekperiode van rietvogels in juli en augustus. In 2022 werd van 2 juli tot 22 september gevangen. In totaal waren er 14 vangmomenten. Vijf minder dan in 2021. Als gecertificeerde ringers waren Erik Kleyheeg en Cor Oskam actief. Rob van Straaten is onze vaste assistent tijdens het onderzoek.

Methode

In 2022 waren er 13 ochtend- en maar één avondvangst. (zie tabel). De opstelling van de mistnetten was niet he-

lemaal gelijk aan die van voorgaande jaren. Een netlocatie werd afgelopen jaar niet gebruikt vanwege een te krappe bezetting. De netten, bestaande uit twee geschakelde mistnetten en een korter dwarsnet in de rietvegetatie in één van de afgeplagde delen van het gebied werd wel gebruikt. Steltlopernetten en inloopkooien werden ook dit jaar niet gebruikt. Vanwege de vogelgriep vonden we dat een te groot risico. Voor het lokken van vogels werden vogelgeluiden afgespeeld met mp3-spelers aangesloten op kleine speakers, die uitsluitend op de vangmomenten bij de netten werden opgehangen. De gebruikte tracks waren dezelfde als de voorgaande jaren. Er werd voornamelijk gebruik gemaakt van een geluidenmix bestaande uit onder meer Kleine Karekiet, Rietzanger, Waterrietzanger, Blauwborst, Snor en Rietgors. Tijdens de avondvangsten werd op een locatie ook geluid afgespeeld van Boerenzwaluw en Gele Kwikstaart.

Ringvangsten

In 2022 zijn in totaal 808 individuele vogels gevangen. Dat is duidelijk minder dan in 2021. De oorzaak was dat er minder vangdagen waren en dat er een netlocatie niet gebruikt

Datum	Dagdeel	Totaal vangst	Nieuw gevangen	Terug vangsten
02-07-2022	Ochtend	35	31	4
04-07-2022	Ochtend	38	32	6
10-07-2022	Ochtend	33	30	3
18-07-2022	Ochtend	46	38	8
01-08-2022	Ochtend	62	58	4
04-08-2022	Ochtend	58	56	2
06-08-2022	Ochtend	60	52	8
08-08-2022	Ochtend	80	73	7
11-08-2022	Ochtend	70	60	10
22-08-2022	Ochtend	103	101	2
23-08-2022	Avond	21	17	4
24-08-2022	Ochtend	80	64	16
15-09-2022	Ochtend	68	67	1
22-09-2022	Ochtend	53	53	0

Rietzanger, *Acrocephalus schoenobaenus*, 1 KJ met afstand de meest algemene broedvogel in Doove Gat

werd. Daardoor zijn er uiteindelijk minder vogels geringd. In totaal kregen 732 vogels een nieuwe ring. De overige 76 vogels waren terugmeldingen. De meeste vogels van dit vangjaar, maar ook 13 die in 2021 waren geringd, 4 in 2020 en één vogel bleek al in 2019 geringd te zijn. Zeven vogels hadden een voor ons vreemde ring om en waren dus elders geringd. Vier vogels uit Nederland en drie uit België. Het aantal soorten dat dit jaar werd gevangen bedroeg 20. Zoals gebruikelijk waren Kleine Karekiet en Rietzanger met respectievelijk 279 en 329 gevangen exemplaren ruim in de meerderheid. Het aantal soorten dat gevangen werd kwam uit op 20. Een meer dan in 2021. Er werd weer een Waterrietzanger gevangen.

Waterrietzanger, *Acrocephalus paludicola*, > 1 KJ

Het werd de vijfde vangst van deze soort in het gebied sinds 2014. Dit keer een adult exemplaar en dat is vrij bijzonder. De meeste vogels zijn eerste kalenderjaar. De populatie van deze Oost-Europese moeraszanger wordt ernstig bedreigd. Het verspreidingsgebied met de kern in Oost-Polen, Estland, Wit Rusland en een klein deel van Noordwest Oekraïne is al klein en krimpt. Direct na het broedseizoen verplaatsen deze vogels zich in zuidwestelijke richting naar West-Afrika. Sommige exemplaren vliegen strak westelijk, meestal met een straffe oostenwind, en komen dan in Nederland terecht. De meeste Waterrietzangers zijn be-

Cor ringt en Rob schrijft, teamwerk is belangrijk bij het ringen

kend als ringvangsten en dan vooral aan de kust. Dat komt hoofdzakelijk omdat ze zich in relatief dichte rietvegetatie ophouden en ook stil zijn, waardoor zichtwaarnemingen lastig zijn.

Grauwe Vliegenvanger, *Muscicapa striata*, eerste voor Doove Gat

Een nieuwe soort binnen het onderzoek was een Grauwe Vliegenvanger. Een soort die je niet zo snel verwacht in een rietmoeras. Naast deze soort waren er meerdere Sylvia soorten, zoals Zwartkop, (3) Tuinfluiter en Grasmus. De Spotvogel kon vier keer uit het net worden gehaald.

Er was maar één avondvangst met o.a. vier Gele Kwikstaarten. Deze soort gebruikt met enige regelmaat het riet als slaapplek. De topdag wat vangsten betreft was op 22 augustus met 104 vogels. De gemiddelde vangst tijdens de ochtenden was 60 vogels. De Blauwborst werd minder gevangen. Vier exemplaren dit jaar tegen elf in 2021. Omdat we in het najaar minder vangdagen hadden zijn de aantallen van Tjiftjaf, Pimpelmees en Rietgors minder. Als je kijkt naar verleden jaar kwamen de aantallen van Pimpelmees en Rietgors pas goed op gang in de laatste decade van september en begin oktober. De vangsten van Snor en Cetti's Zanger bleven stabiel, wat ook iets zegt over het broedsucces.

Terugmeldingen

In totaal hadden we 17 vangsten van vogels die in eerdere jaren geringd waren. Er waren terugvangsten van Kleine Karekiet, Blauwborst, Pimpelmees, Rietgors en Rietzanger van vóór 2022 (zie tabel). Het was opvallend dat we meer oudere rietzangers terug vangen dan Kleine Karekieten. De oudste vogel was een Rietzanger uit 2019.

Er werden dit jaar zeven vogels gevangen die buiten het Doove Gat geringd waren. Hiervan drie vogels uit België. Twee van deze vogels, Kleine Karekieten, waren jonge vogels, geboren in 2022, en vlogen tegen het normale trekpatroon in, in noordelijke richting. Een van die vogels werd op 2 augustus geringd in St. Amands, België en werd drie dagen later in het Doove Gat gevangen. De andere jonge

Rob en Cor in de vroege ochtend bij de eerste pluk

vogel werd geringd nabij Bierwart, België, op 162 km van het Doove Gat, en deed daar maximaal 16 dagen over. Dit fenomeen noemen we, reverse migration.

Een andere vogel met een Belgische ring is tot nu niet bekend. De ringer moet waarschijnlijk de gegevens nog in de Europese databank zetten. De vier andere terugmeldingen van elders kwamen uit Nederland. Een Blauwborst was geringd in Bloemendaal. Twee kleine Karekieten kwamen res-

pectievelijk van Haarzuilens (in 2021 geringd) en uit Meijndel, Wassenaar. Een Pimpelmees was geringd op een tuin in Haastrecht op iets meer dan een halve kilometer afstand. Van vogels die wij in het Doove Gat geringd hebben kwamen er drie terug uit eigen land, vier uit België, vijf uit Frankrijk en een uit Spanje. De vogel uit Spanje, een Rietzanger werd teruggemeld vanuit de Ebro-Delta nabij Tarragona. De vier vogels die teruggemeld werden uit Frankrijk kwamen alle vier uit de omgeving van Bordeaux. De oevers van de Garonne en Dordogne die uitkomen in de Gironde zijn een belangrijke stop-over. In deze moerassen kunnen deze zangertjes opvetten om daarna weer verder te kunnen vliegen richting Afrika. De vogels die teruggemeld werden uit België kwamen uit het westelijke deel van het land, wat inhoudt dat al deze vogels een duidelijk zuidwestelijke koers vlogen richting Afrika.

Afgelopen jaar kende een wat magere bezetting, maar ondanks minder vangdagen en ook minder vogels hebben we een goed resultaat behaald met een mooi inzicht van de avifauna in natuur -en recreatiegebied de Hooge Boezem. Onze vaste assistent, Rob van Straaten, kon een aantal keer komen helpen. Tijdens meerdere vangacties kon ik een aantal keer rekenen op hulp van Gerrie Oskam. Zij zorgde tijdens piekdrukke dat de administratie vlekkeloos vastgelegd werd en dat de verwerktijden van de vogels verkort werden. Verder danken we de medewerkers van het Zuid-Hollands Landschap voor de prettige samenwerking, voor het verzorgen van een ontheffing voor het ringonderzoek en inventarisatie binnen het terrein in de Hooge Boezem achter Haastrecht. ■

Het Doove Gat met de sterk uitgedroogde en vergeelde veendijk van waaruit de ringactiviteiten uitgevoerd worden

	Nieuw 2022	Terug uit 2022	Terug van vóór 2022	Terug van elders	Totaal 2022	Nieuw 2012-2022	Terug 2012-2022
Blauwborst	4	1	2	1	7	115	29
Boerenzwaluw	0	0	0	0	0	61	1
Boompieper	0	0	0	0	0	1	0
Boomkruiper	0	0	0	0	0	1	0
Bosrietzanger	52	5	0	0	57	396	36
Cetti's Zanger	7	0	0	0	7	29	10
Fitis	4	0	0	0	4	73	0
Gele Kwikstaart	4	0	0	0	4	199	3
Goudhaan	0	0	0	0	0	1	0
Grasmus	1	0	0	0	1	22	0
Gr.Vliegenvanger	1	0	0	0	1	1	0
Groenling	2	0	0	0	2	20	0
Grote Karekiet	0	0	0	0	0	3	3
Heggenmus	0	0	0	0	0	1	0
Kleine Karekiet	267	7	1	4	279	2.627	467
Koolmees	0	0	0	0	0	17	3
Oeverloper	0	0	0	0	0	1	0
Paapje	0	0	0	0	0	18	0
Pimpelmees	18	2	0	1	21	175	53
Porseleinhoen	0	0	0	0	0	5	0
Putter	0	0	0	0	0	5	0
Ransuil	0	0	0	0	0	2	0
Rietgors	37	1	0	0	38	588	86
Rietzanger	283	30	14	2	329	2.661	394
Ringmus	0	0	0	0	0	122	2
Roodborst	0	0	0	0	0	3	0
Smient	0	0	0	0	0	1	0
Snor	12	0	0	0	12	108	36
Spotvogel	4	0	0	0	4	18	1
Spreeuw	0	0	0	0	0	10	0
Sprinkhaanzanger	1	0	0	0	1	19	2
Tapuit	0	0	0	0	0	1	0
Tjiftjaf	24	1	0	0	25	394	17
Tuinfluter	0	0	0	0	0	10	0
Veldleeuwerik	0	0	0	0	0	34	0
Wateral	0	0	0	0	0	5	0
Waterrietzanger	1	0	0	0	1	5	0
Watersnip	0	0	0	0	0	51	0
Winterkoning	7	0	0	0	7	105	19
Wintertaling	0	0	0	0	0	31	0
Witgat	0	0	0	0	0	9	0
Witte Kwikstaart	0	0	0	0	0	2	0
Wulp	0	0	0	0	0	2	0
Zwartkop	3	0	0	0	3	9	0

Krimpenerwaard _ Project Torenvalk in samenwerking met NVWK en VRS De Haar

Het samenwerkingsverband, met de werkgroep Torenvalken binnen de NVWK (Natuur- en Vogelwerkgroep Krimpenerwaard) ging in 2022 het tweede jaar in. Verleden jaar konden we 70 pullen van een kleurring voorzien. In 2022 waren dat er duidelijk meer, namelijk 92. De vogels van een kleurring voorzien doen we samen met o.a. VRS De Haar. Deze club is erg actief en voorzagen maar liefst 385 vogels van een kleurring. Dat bracht het totaal in 2022 op 477. Het gehele gebied, waar maar liefst 25 verschillende ringers bij aangesloten zijn, omhelst Utrecht, Zuid-Holland en het Gooi. De legfels in de Krimpenerwaard waren dit jaar

Torenvalk als pul net voorzien van ringen

relatief groot wat zoveel betekent dat er genoeg voedsel was. Van de ongeveer 85 specifieke torenvalkkasten in de Krimpenerwaard waren er minimaal 25 bezet en zijn er pullen met succes uitgevlogen. Er kwamen afgelopen jaar 119 terugmeldingen van Torenvalken. Daar zitten natuurlijk ook vogels uit 2021 bij en vogels die meerdere keren gemeld werden op steeds dezelfde locatie. De ringen kunnen relatief gemakkelijk met een telescoop afgelezen worden, maar worden ook vaak gefotografeerd. Er komt op deze manier veel informatie binnen over het gedrag van jonge torenvalken. Het dispersie gedrag is soms grillig maar er zijn ook wel bepaalde patronen te ontdekken. De door ons geringde vo-

Ringen van Torenvalken zijn goed op afstand af te lezen

gels werden het meest teruggemeld vanuit de Regio, maar ook noordelijk langs de Afsluitdijk en zelfs in het zuidelijke puntje van Spanje nabij Sevilla.

We hadden in 2021 een bijzonder broedgeval aan de Oost Vliesterdijk in Haastrecht. In de gelijknamige polder aldaar broedde een paartje Torenvalken dat hun jongen grootbracht met Zwarte Sterns. Er bevond zich een kolonie in de directe nabijheid van hun nest. Er werden tijdens het ringen van de vijf pullen in totaal 16 resten van Zwarte Sterns gevonden. 15 vleugels, vaak in paarvorm, van volwassen en één van een juveniele vogel. Daarnaast een vleugel van een spreeuw en een poot van een waterral. Gek genoeg was er een tweede broedpaar dat dicht bij de kolonie broedde maar het gedrag niet vertoonde. Ook dit paar heeft de jongen met succes grootgebracht. Dit gedrag was nog niet beschreven bij Torenvalken. Afgelopen jaar vonden we bij het specifieke Torenvalkpaar geen prooiresten van de Zwarte Stern, maar er werd weer met succes gebroed. (Saaltink, D. Ossevoort, M. 2022, Zwarte Stern op veenweide menu van Torenvalk. Takkeling 30 143-157)

Gek genoeg hebben we dit gedrag eerder gezien maar toen bij een paartje Steenuilen, welke op een paar 100 meter afstand hebben gebroed van de betreffende Torenvalken. Ook hier vonden we diverse vleugels van Zwarte Sterns en zelfs Visdieven. Extra opmerkelijk daarbij was dat er ook een geringde Zwarte Stern tussen zat die op Kreupel in het IJsselmeer geringd was. Deze prooien waren toen ook nog niet bekend bij Steenuilen. (Kleyheeg, E.& Oskam, C.G.A. 2016, Limosa 89, 120-123) ■

Onderhoud binnen de verschillende projecten

Alles heeft zijn onderhoud nodig! Buiten het snoeien en maaien om, zijn er diverse andere zaken die onderhouden moeten worden. Een kleine opsomming:

Stolwijkse Boezem

De uitwerking van stikstofopslag is jammerlijk heel goed te zien in de Stolwijkse Boezem, achter Gouderak. De bramen zijn in de loop der jaren alles bijna alles gaan overwoekeren. Voor het beheer van het gebied is dat een heel grote uitdaging om de groei in toom te houden. De oorzaak van dit probleem weten we inmiddels allemaal en is niet zo maar even te keren. Ook dat weten we. Het Zuid-Hollands Landschap heeft daarom in de wintermaanden wederom veel braam weggemaaid. Zelf hebben we net voor de start van het seizoen rond de mistnetopstellingen nog eens veel bramen met wortel en al proberen te verwijderen. Met de nadruk op proberen! Als we er niets aan doen staan alle netten geheel geïsoleerd in de bramen en dat heeft niet alleen zijn uitwerking op de diversiteit aan vogelsoorten maar ook op de vangsten.

Ringstation Westenschouwen

Het meeste onderhoud vindt plaats op Westenschouwen. Op 19 februari was onze traditionele bomendag. Ook afgelopen jaar was Alex de Visser van SBB Zeeland weer bereid te helpen met het zagen van bomen in het Gadrabos

Met SBB worden enkele eiken uit het Gadrabos opgeladen

achter Burgh-Haamstede. Nog voor de middag en voor de wind uit stonden de bomen weer op z'n plaats en kunnen we weer een jaartje verder. Met het restant van de bomen kon de houtvoorraad weer worden aangevuld.

De NL-doet dag kon dit jaar weer gehouden worden. Het werd een productieve en tevens gezellige dag met allerlei klussen. De opstallen konden o.a. voor het grootste deel in de verf worden gezet. Verder werden er palen bij de afras-

Eindelijk weer een volledige NL-Doet! Veel werk en veel contact!

tering vervangen en takkenrillen opgeworpen op de grensafscheiding van het terrein.

Doove Gat Haastrecht

Door een veranderende waterstand in het gebied moesten we ook op andere plaatsen, die doorgaans redelijk droog blijven, planken leggen. De brug werd voorzien van gaas om natte pakken te voorkomen. Een deel van de planken worden nu slecht en er moeten nieuwe komen in het komende seizoen. Volgend seizoen wordt ook bekeken of het beter is enkele andere netlocaties te zoeken. Ondanks alle informatie die we geven wat betreft ons onderzoek vraagt het gedrag van sommige recreanten in het gebied heel veel aandacht. Mensen met 'korte lontjes' zijn doorgaans niet voor rede vatbaar en staan nauwelijks open voor informatie anders dan hun eigen gelijk. ■

De gladde brug werd voorzien van gaas: geen glijpartijen meer!

Energievoorziening op Westenschouwen

Voor 2022 stond gepland om een oud paneel van de vinkershut in te zetten voor het laden van de accu in de woonhut. Daarvoor werd een laadregelaar aangeschaft en op 29 april is met de hulp van Aad dit paneel gemonteerd aan de zuidwand van de woonhut. Vroeger werd de accu in de woonhut gevoed door twee paneeltjes die in het gras bij de waslijn stonden maar zeker in het najaar was dat niet toereikend: ten eerste omdat de zon later in het seizoen snel wegzakt achter het hoge duin en ten tweede doordat de panelen sowieso te weinig vermogen leverden om de accu in oktober/november nog op te kunnen laden. Ook werd een automatische omschakeling geïnstalleerd: als de accu beneden een kritische waarde komt schakelt het systeem automatisch om op de 230V die dan een omvormertje van stroom voorziet welke de verlichting en het geluid in de woonhut voorziet van de benodigde 12V. (Een zelfde voorziening zit ingebouwd in de vinkershut). Zonder dat er actie voor nodig is en dat men het merkt schakelt het systeem dus automatisch mocht een accu toch leeg raken.

Ook bleek dat de omvormer bij de 230V installatie in de vinkershut in het voorjaar de geest had gegeven. Daarvoor is een nieuwe, zwaardere, omvormer aangeschaft en op 27 en 28 mei geïnstalleerd in de vinkershut. Aangezien deze omvormer meer vermogen levert dan de oude moest ook een en ander aan zekeringen en bedrading aangepast worden, waardoor uiteindelijk het hele systeem op de westwand in de vinkershut opnieuw is ingedeeld en aangepast. Onze vorige omvormer kon maximaal 600W (bij 230V) leveren, terwijl de nieuwe omvormer maximaal 1600W kan leveren. Omdat dat teveel zou worden voor de accu's die de omvormer van 24V voorzien, is het systeem nu afgezekerd op 1200W. Doordat we meer vermogen beschikbaar kregen, is het ook mogelijk geworden om een waterkoker te plaatsen in de woonhut. Gelukkig is daar door iedereen goed gebruik van gemaakt, waardoor we afgelopen jaar voor het eerst GEEN gasfles hebben hoeven wisselen. Met andere woorden: voor de eerste keer in de geschiedenis van de vinkenbaan hebben wij het hele seizoen met één gasfles toegekund. We zijn benieuwd naar wanneer de gasfles in het nieuwe seizoen leeg zal zijn!

We weten allemaal dat de prijzen voor gas het afgelopen jaar schrikbarend omhoog zijn gegaan, dus dat levert een leuke besparing op!

We hopen dan ook dat iedereen zoveel mogelijk gebruik blijft maken van de waterkokers omdat de zonnestroom gratis is en we serieus gas kunnen besparen. Dus, ook bijvoorbeeld het water waarmee gekookt wordt aan de kook

brengen in de waterkoker en daarna met het gas onder de pan het water warm houden!

Door alle verbeteringen van de laatste jaren is het nu niet meer nodig om accu's tussentijds elders op te laden en dit jaar konden voor het eerst ook de accu's op de vinkenbaan overwinteren: normaal haalde ik de 12V accu's eind november op en zette die thuis aan de lader waarna ze in april/mei weer werden teruggeplaatst. Dat gebeurde voor iedereen buiten het zicht, maar het is fijn dat dat gesjouw ook niet meer nodig is. Al met al hebben we nu een robuust systeem wat het hele seizoen goed presteert!

Als extra luxe voor de gebruikers van de woonhut is er afgelopen jaar ook een kraantje (op 12V) geïnstalleerd waarmee we makkelijk water kunnen tappen.

Al met al is het jammer dat we geen aansluiting hebben op het stroomnet: dan zouden we een leuke omzet kunnen maken op alle stroom die we zouden kunnen terugleveren....

(In 2022 hebben we 96,5 kWh aan stroom verbruikt, wat bij een prijs van 0,59/kWh (gemiddelde 2022) neerkomt op 57 euro als we dat hadden moeten inkopen). ■

Het oude zonnepaneel is hergebruikt op de zuidwand van de woonhut

Een beest van een omvormer! 1200 Watt vermogen

Renovatie zuidwand ringhut

In het weekend van 15-16 juli 2022 stond de renovatie van de zuidwand van de ringhut gepland.

Het bouwtrio Cor, Frits en Aad namen deze klus ter hand en op zaterdag voegde Wim, vergezeld van zijn trouwe viervoeter, zich bij het bouwteam. De bouwmaterialen zoals de rabatdelen, 2x3tjes en multiplexplaten waren van tevoren al aangevoerd dus konden we snel beginnen met het demonteren en slopen van de zuidwand. Het valt dan toch weer tegen hoeveel er uiteindelijk vervangen moet worden, uiteindelijk kwamen we geen materieel tekort.

Veel slechte/rotte houtdelen moesten vervangen worden

Met prachtig klusweer, een grenzeloos enthousiasme en een zéér uitgebreid assortiment aan gereedschap werd met veel plezier gewerkt. Een aggregaat stelde ons in staat om goed elektrisch gereedschap te gebruiken. De oude planken en balken werden verwijderd en direct afgevoerd. Op de fundering werd een deel van de groundbalk vervangen. Het oude raamwerk werd waar nodig vervangen. Frits en Cor monteerden aan de binnenzijde de geïmpregneerde multiplex platen. De planken waar de kooien op staan zijn ingekort zodat er vooral in de hoeken meer bewegingsruimte is gekomen. De paal van het vijvernet is verplaatst en de

Frits en Cor bezig met het herstellen van het geraamte van de hut
staaldraad loopt nu meer in een rechte lijn naar het slagnet. Wim en Aad monteerden de rabatdelen aan de buitenkant, hierbij werd extra aandacht besteed aan het dichtkitten van de hoeken. De nieuwe kijkgaten werden zorgvuldig in de nieuwe rabatdelen uitgezaagd. Aluminium wenkbrouwen erboven en de regen blijft buiten. In een later stadium werden de RVS afdekplaten aangebracht. Frits schuurde nog 'even' de werktafel en voorzag het blad van een nieuwe strakke laklaag waardoor deze beter schoon te houden valt. Als afwerking werden er diverse afzetplankjes gemonteerd voor de koffiemokken, verrekijkers en borrelglazen.

Wim monteert de eerste nieuwe rabatdelen

Tussendoor werd er extra gemaaid en het vijvernet lag tegen het einde van de klus al bijna klaar. Op zaterdagmiddag rond 16.00 uur zijn we gestopt. Het was mooi zo!

Ondanks de huidige droogte ziet het terrein er lekker groen uit. Dat trok ook damherten op het terrein aan. De baan is klaar voor de traditionele opbouw die het nieuwe vangseizoen inluidt. Tijdens ons verblijf zong de nachtzwaluw kortstondig achter de woonhut. ■

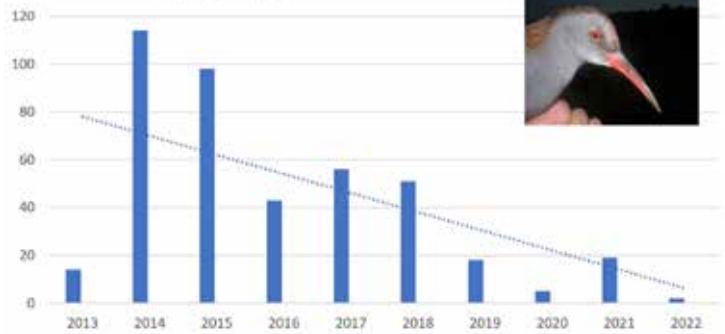
Prachtig weer op de bouwplaats Ringstation Westenschouwen!

Ringstation Westenschouwen

Start van het ringseizoen

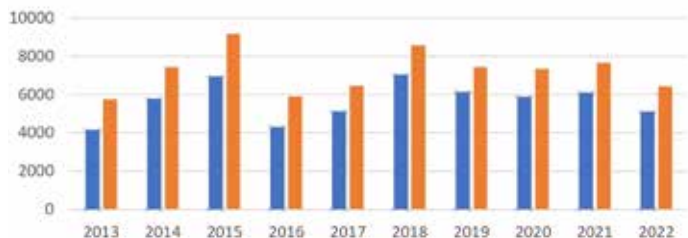
Vrijdag 21 juli zijn Wim, Hennie, Cor en Gerrie gestart met voorbereidingen om het seizoen op te starten op Westenschouwen. Op zaterdag 22 juli kwamen Bert, Rob, Tabitha en Wilfred hierbij helpen. In de twee dagen werken werd een groot deel van de baan op orde gebracht. De rest van de klusjes, het fine tunen van de mistnetten volgde in de week erna. Afgelopen zomer konden we een mooie verdeling maken in de zomer. De eerste week waren Cor en Gerrie aanwezig. Daarna waren Tabitha en Bart een weekje aanwezig, die vervolgens weer afgelost werden door Bente en Hans. Frits en Sabrinie kwamen daarna en werden vervolgens weer afgelost door Cor en Gerrie waarna Erik en Jonne nog een weekje kwamen. Er kon in die periode niet altijd gevangen worden maar er was toezicht en mensen konden genieten van de omgeving, de zee en de rust in het gebied. Op 29 augustus zijn we gestart met een vast weekrooster tot aan de sluiting op 11 november.

De vangsten van de Waterral, *Rallus aquaticus*, zijn flink minder

baar als er in de avond en in de nacht netten staan. Het is heel vervelend als zo'n groot beest in je netten loopt en er vandoor gaat. Stress bij het 'slachtoffer' en forse schade voor ons als armlastige stichting. Maar niet kunnen vangen en dus geen onderzoek kunnen doen naar doortrek van rallen is frustrerend voor ons als vogelonderzoekers. De jarenlange data-reeks wordt nu ruw verstoord. De aanwezigheid van Waterhoen en de mogelijkheid tot het vangen van Porseleinhoen wordt nagenoeg onmogelijk. Hetzelfde geldt voor Veldleeuwerik die steeds meer nachtelijk trekgedrag gaat vertonen. We pleiten en vragen aandacht voor het mogen plaatsen van een raster, wat voor ons de oplossing zou zijn, maar daar hebben we tot nu toe weinig tot geen reacties op gehad van terrein beherende instanties. Verder gaat de vegetatie op ons terrein ook steeds verder achteruit door alle gelopen paden en vraat van de forse aantallen damherten. Wij blijven er aandacht om vragen.

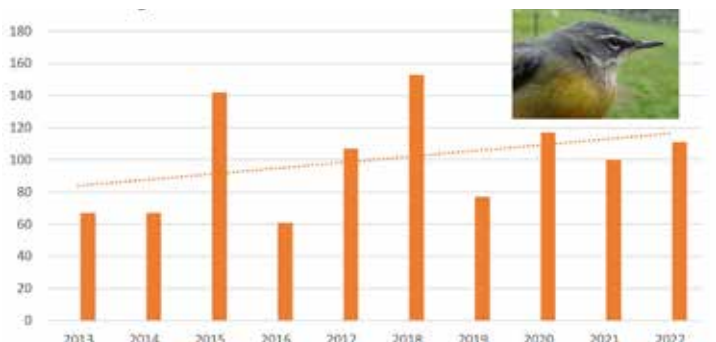
Vangsten van de Grote Gele Kwikstaart blijven de laatste jaren redelijk stabiel. Van de eerste week september tot de

blauw is vangst Westenschouwen, oranje is totaal VRS Nebularia

De aantallen nieuw geringde vogels bleven duidelijk achter ten opzichte van de laatste vijf jaar. Er waren niet veel vogels die er in aantal bovenuit staken. Goudhaan en Pimpelmees doen doorgaans een flinke duit in het zakje. Ze waren er wel maar in kleine aantallen. De Vuurgoudhaan trok afgelopen najaar wel redelijk goed door (412). De Roodborst (554) en vooral de Zwartkop (1079) doen het op Westenschouwen altijd goed. Het totaal kwam op 5.104 vogels en er werden 71 verschillende soorten gevangen. Dat is een hoog aantal. In 2020 en 2021 was het aantal soorten 59 respectievelijk 65.

Waterrallen blijven de laatste drie jaar flink achter. Dat heeft alles te maken met de aanwezigheid van damherten in de piek van de doortrekperiode. Je bent dan uiterst kwets-

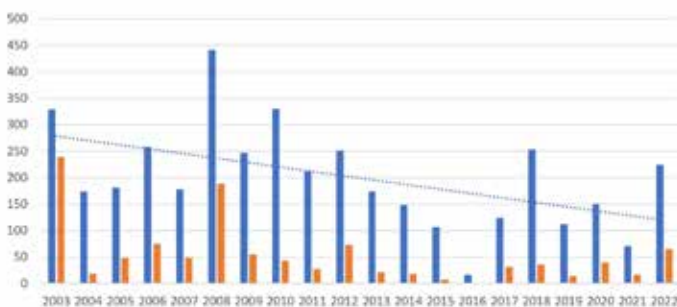

De ringvangsten van de Grote Gele Kwikstraat bij VRS Nebularia

Ringstation Westenschouwen

derde week van oktober komen de meeste vogels langs. De aantallen die we in de jaren 2003, 2004 en 2005 behaalden zien we nu niet meer. In 2005 was het seizoen totaal 333 vogels. Alleen op 3 en 4 oktober 2005 hadden we al meer dan 80 vogels. Op 3 oktober namelijk 34 exemplaren. Een dagrecord zo hoog, daar zou niemand over heen kunnen gaan. Maar goed de volgende dag werd het verpulverd met 48 vogels op die ochtend. Met o.a. een slagje van 12 vogels. Dat is tegenwoordig bijna ondenkbaar. Er werden weer redelijke aantallen Vinkachtigen gevangen (Vink en Keep). Afgelopen jaar waren er weinig dagen met heel uitbundige trek van deze soort. (www.trektellen.nl/westenschouwen) Wel regelmatig dagen met redelijk wat

20 jaar vink en keep vangsten 2003 - 2022

De ringvangsten van de Vink (blauw) en de Keep (oranje)

Vinken. (3.000 - 4.000 ex.) Opmerkelijk was dat de vogels over de Kop van Schouwen in een meer westelijke richting vlogen, ogenschijnlijk de zee op en minder parallel aan de Oosterschelde Kering, afsnijdend richting Oostkapelle en Domburg. Doorgaans vangen we de meeste Vinken en Keepen op de druip. Dit jaar was het opvallend dat meer dan de helft van de vogels in de mistnetten werden gevangen. De zuidelijke mistnetten en dan het meest naar het hoge duin toe, was daar een prima plek voor. Er werd op die locatie extra geluid afgespeeld van Keep en Vink, soms afgewisseld met een lokker.

Bijzondere vangsten

Doordat er meerdere soorten gevangen werden die doorgaans niet in de jaarlijst staan is het aantal van 71 soorten gehaald. Dat is vrij hoog.

Sinds enkele jaren zijn er op de Kop van Schouwen Nachtzwaluwen aanwezig. Op 23 augustus werd er weer een Nachtzwaluw gevangen. Een prachtig soort en een mooie aanvulling op de plaatselijke broedvogel populatie. De Nachtzwaluw werd gevangen in een speciaal ontworpen netopstelling, uitgedacht door Erik en onder het motto 'kruip in de veren van'. Het werd de tweede vangst voor het ringstation na een eerste in 2018.

De jonge Koekoek, *Cuculus canorus*, van 24 juli

Op 24 juli werd een zeer jonge koekoek gevangen. De waardvogel was een Heggenmus. Dat werd duidelijk toen de Heggenmus in een van de mistnetten was gevangen en het jonge Koekoek bedelend onder het net zat. Het was de vijfde vangst voor Westenschouwen. Op 28 augustus werd er een Blauwborst gevangen. Die vangen we zeker niet jaarlijks. Het was pas de zevende voor Westenschouwen. Op 13 en op 17 augustus werd er een Fluitter gevangen. Nummer 2 en 3. De eerste voor Westenschouwen werd op 18 oktober 2018 gevangen. Vanaf dat jaar gebruiken we een gecombineerde geluidstrack met onder andere het geluid van een Fluitter. Een Braamsluiper die op 19 september gevangen werd, toonde veel kenmerken van het oostelijke

De 2e Nachtzwaluw, *Caprimulgus europaeus*, voor *Nebularia*

ondersoort Blythi. Nu weten we dat determinatie op basis van biometrische gegevens alleen, erg lastig is om zekerheid te krijgen over de juiste *Sylvia curruca*. Demongin is er duidelijk over: complex, veel individuele variatie en let op hybridisatie. Maar goed, P2 was nagenoeg gelijk aan P7 en het staartpatroon op T5 en T6 paste ook op Blythi. DNA analyse zou uitkomst kunnen geven. Voor de zekerheid hebben we een veertje achtergehouden. Dit zou ook de eerste zijn voor Westenschouwen.

Siberische Tijftjafjes worden tegenwoordig jaarlijks gevangen. Afgelopen jaar hadden we op 17 oktober één vogel. In 2021 zelfs drie. Het was de 19de voor Westenschouwen. De eerste op het ringstation werd pas in 1993 gevangen. Een Kleine Bonte Specht kwam op 14 augustus uit een net.

Een Draaihals, *Jynx torquilla*, altijd een bijzondere belevenis!

Altijd een feestje zo'n prachtig klein spechtje in je hand. Het was de 5e voor Westenschouwen. De eerste werd pas in 2007 gevangen. Recente cijfers kennen we niet maar mogelijk doet de soort het goed in het bos van Westenschouwen. Met de Cetti's Zangers gaat het voor de wind. De eerste voor het ringstation werd in 2009 gevangen. Afgelopen jaar waren dat er in totaal 18. Op 12 oktober zelfs drie exemplaren op een dag en op vier andere dagen werden er twee gevangen. Ten opzichte van de voorgaande jaren zijn dit ongekende aantallen. We hebben inmiddels een vogel uit de Biesbosch kunnen controleren.

Op 5 september konden we een Ijsvogel ringen. De vogel kwam in het open duin in een net terecht. Niet echt een biotoop voor Ijsvogels. Het gekke is dat het eerder was gebeurd op precies dezelfde plek. Er liggen ten noorden van het ringstation wel enkele plassen in het duingebied. Misschien dat de vogels daarvan naar de Oosterschelde vliegen. Verleden jaar werd er ook één vogel gevangen. Het was de vijfde voor Westenschouwen. Afgelopen jaar werden er maar drie draaihalzen gevangen. Dat is wat mager. Er werden in totaal 82 vogels gevangen. Alles vanaf 1983. De

Siberische Braamsluiper, *Sylvia a. blythi*

vroegste ooit werd op 7 augustus 2007 gevangen. De laatste in het seizoen was afgelopen jaar op 10 oktober, maar ook in 2014 op exact dezelfde datum.

Op 18 oktober kwam Bert met een aantal vogels in zakjes de ringhut binnen. Hij vertelde dat hij een rare grote Fitis met een knoepert van een wenkbrauwstreep en dikke poten uit het net had gehaald. Oké dat klinkt bijzonder spannend dus maak af waar je mee bezig bent en dan gaan we hem uitpakken. Het zou toch niet? Tabitha en Annemarie Loof waren die dag als aspirant ringer aanwezig. Annemarie noemde een naam van een vogel waarvan ze dacht dat die het zou kunnen zijn. De wens is ook de vader van de

Raddes Boszanger, *Phylloscopus schwarzi*, op 18 oktober 2022

gedachte! Ik hoopte zelf ook in die richting. Toen het zakje open ging en we tegen mooie bruingele onderstaartdekveren aankeken en de poten zagen, was het eigenlijk al duidelijk. Dit moet inderdaad een Raddes Boszanger zijn. Superblij allemaal met een nieuw soort voor Westenschouwen. Verspreid over heel Nederland werden in de maand oktober totaal dertien Raddes Boszangers vastgesteld. Dat is voor zo'n zeldzaamheid erg veel. Wat zou dan het werkelijke aantal zijn dat zich in Nederland in die maand bevond? Drie van de dertien vogels waren ringvangst. Op 10 oktober werd op Westkapelle ook een Raddes Boszanger gezien. Die van ons was dus de tweede voor Zeeland.

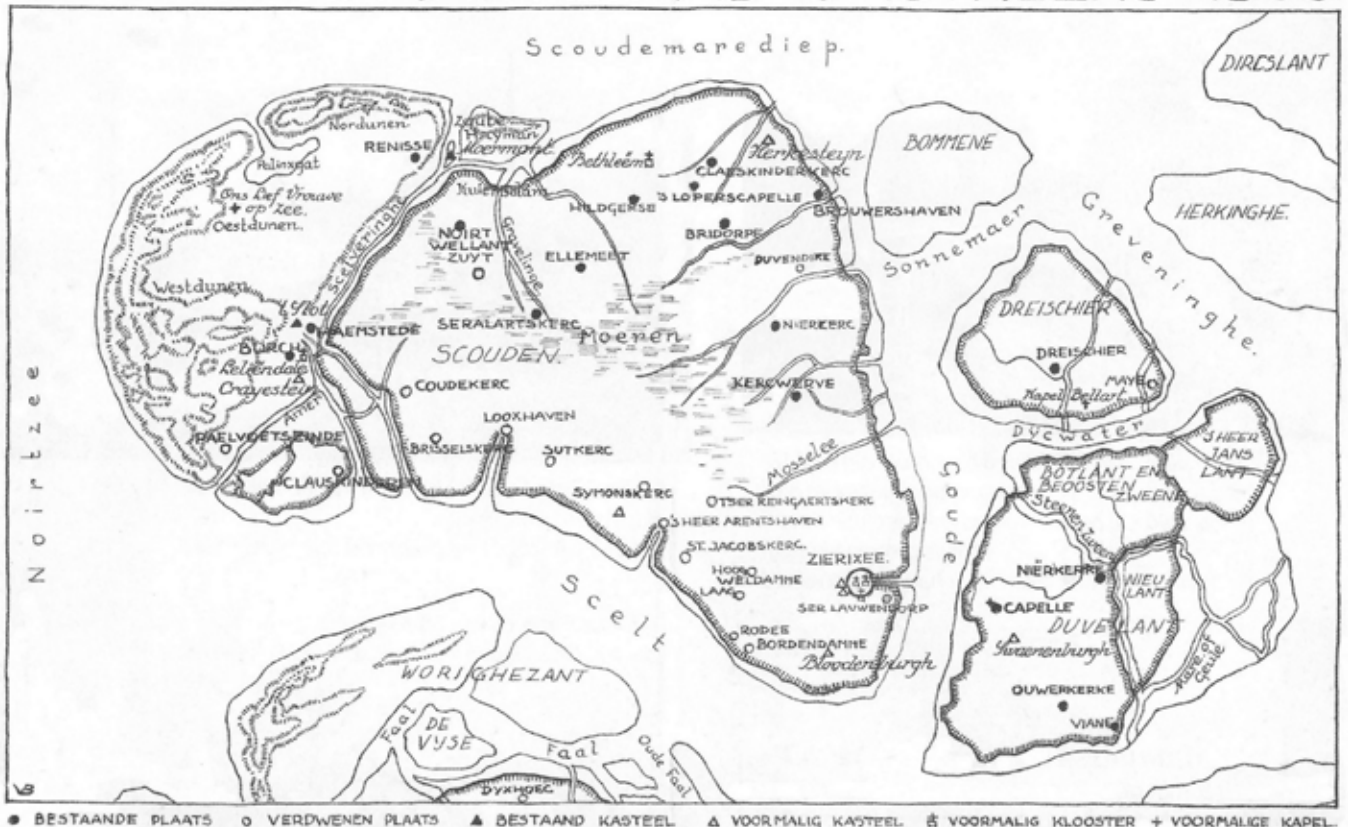
30 oktober werd er weer een Europese Kanarie gevangen. Een prachtig soort. Sinds de oprichting van het ringstation zijn er 49 vogels gevangen. In de periode tussen 1967 en 1978 werden de meeste vogels gevangen. Dat viel samen met de hoogtij jaren in Nederland. De oorspronkelijke bewoner van het Middellandse Zeegebied kwam een eeuw geleden noordwaarts in Nederland terecht. Nederland bleef een beetje de noordgrens van de populatie. De populatie vestigde vooral aan de oostgrens van Nederland. In de jaren '70 werden er wel 90 territoria geteld, terwijl dat tegenwoordig niet veel meer is dan 15 paar. (Vogelatlas van

De ontstaansgeschiedenis van de Kop van Schouwen

Het ringstation van de Stichting Vogelringstation Nebularia is gelegen op de kop van het Zeeuwse eiland Schouwen-Duiveland. De ontstaansgeschiedenis van deze schitterende plek laat zich als volgt beschrijven. Na de laatste ijstijd, ongeveer 10.000 jaar voor het begin van onze jaartelling, werd het klimaat geleidelijk warmer en begon door het smeltende ijs de zeespiegel geleidelijk te stijgen. Omstreeks 6000 voor Christus ontstond voor de kust van Schouwen een waddenachtig gebied. Het duurde tot 1200 BC dat onder invloed van stroming en wind het door de Schelde, Rijn en Maas aangevoerde zand resulteerde in de vorming van grote strandwallen, de oude duinen. Achter deze strandwallen met zogenaamde sluffers ontstond een moerasachtig gebied dat door afstervende plantenresten na honderden jaren uiteindelijk resulteerde in veenvorming. Werd dit kustgebied in deze tijd alleen zomers bewoond door jagers en vissers, later, tegen het begin van onze jaartelling, vond aan de binnenduintrand meer permanente bewoning plaats. Het veen werd afgegraven en achter de duinenrij zette zich op de plaats van het afgegraven veen een

kleilaag af, afgewisseld door kreken. Langzamerhand onder invloed van de overheersende zuidwesten winden raakte deze kleiafzetting onder gestoven en verplaatste het zand zich met een snelheid van enige tientallen meters per jaar in oostelijke richting, de jonge duinen. Op diverse plaatsen op Schouwen zijn uit het begin van onze jaartelling sporen van Romeinse nederzettingen gevonden. Vanaf de 9e eeuw waren de ruggen van de eerder genoemde kreken voldoende opgehoogd met zand om permanente bewoning mogelijk te maken en zo liggen de dorpen Burgh, Haamstede maar ook Renesse als een lint op een kreekrug die parallel aan de binnenduintrandzijde loopt. Door de sterke stroming zijn zo'n 200 jaar geleden de oude duinen die tot 100 meter uit de kust lagen onder water verdwenen, zoals ook de haven van het voormalige vissersdorp Westenschouwen. Bij laag water en een sterke oosten- dus afluiddige wind zijn op het strand nog de oude paalresten van deze buitengaatse haven te zien. Het is dus op deze jonge duinen dat het ringstation al meer dan 60 jaar gevestigd is, in een duinvallei tussen de zeereep en de Boswachterij Westerschouwen. ■

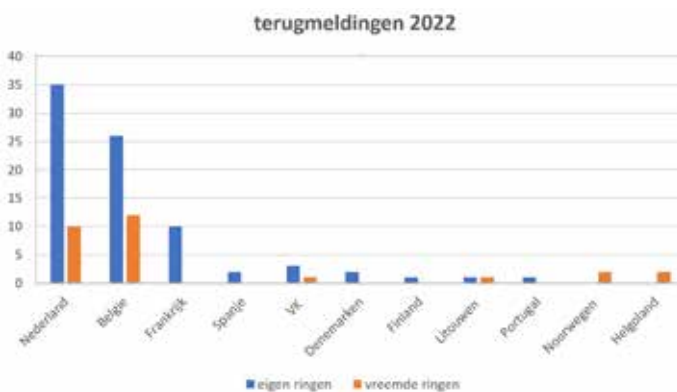
SCHOUWEN-DUIVELAND OMSTREEKS 1300

Schouwen-Duiveland omstreeks 1300, bron Stichting Vrienden Erfgoed Zierikzee

Terugmeldingen 2022 VRS Nebularia

Terugmeldingen daar doen we het voor. En ja, dat klopt voor een groot deel. Het maakt ons werk interessanter en het geeft inzicht over het gedrag van vogels. Soms roept dat weer vragen op en dat maakt het nog weer interessanter en leuk. We hadden in 2022 totaal 837 eigen terugmeldingen (EM's). In GRIEL, de databank die we gebruiken, bleken 39 dubbele terugmeldingen te staan. Het totaal werd dus teruggebracht naar 798. We hebben altijd veel eigen terugmeldingen binnen onze projecten zoals CES-56 en het Doove Gat. Het gaat dan doorgaans om broedvogel-populaties of vogels die een poosje in het gebied verblijven om er op te vetten. Op het ringstation Westenschouwen in Zeeland liggen de EM's relatief lager. De eigen terugmeldingen bedragen ongeveer 11% van het totaal aantal gevangen vogels. Soms zijn er meerdere terugmeldingen van één individu. De terugmeldingen van door ons geringde vogels die op vreemde plaatsen tevoorschijn komen, maar ook de vogels met een voor ons vreemde ring, bedragen in totaal 137 meldingen en dat is 1,9% in het geheel van 7251 vogels.

Kleurring project Torenvalken

Torenvalk: geringd als nestjong in Stolwijk op 21 juni 2022. De kleurring werd afgelezen in het veld op 4 september 2022 in Alphen aan de Rijn. Op 16 kilometer van de nestkast.

Torenvalk: Kreeg als jong in Bergambacht op 16 juni 2022 een kleurring om. De vogel dispergeerde noordwaarts en werd gezien bij Den Oever, aan het begin van de Afsluitdijk. De ring werd op 7 september 2022 met een scoop afgelezen. 93 kilometer van zijn geboortegrond.

Torenvalk: Deze vogel werd in op 13 juli 2021 geringd aan de Oost-Vlisterdijk nabij Haastrecht. Op 8 januari 2022 werd de vogel dood aangetroffen op 2,5 kilometer van de nestkast aan de Zijdedeweg in Haastrecht.

Torenvalk: Als nestjong op 2 juli 2021 geringd in Ouderkerk aan den IJssel. De kleurring van deze vogel kon meerdere keren afgelezen worden in de polder bij Eemnes. Op 57 kilometer afstand en vanaf 20 maart 2022.

Torenvalk: Als nestjong geringd op 22 juni 2021 aan de Bovenberg in Bergambacht. De vogel werd terug gemeld uit Maasland op 19 maart 2022. Hij lag dood in een nestkast.

Torenvalk: Geringd aan het West-Eind in Berkenwoude als pull. Dat was op 26 juni 2021. De vogel werd een soort Max Verstappen onder de torenvalken. De vogel werd namelijk gemeld uit Cazalla de la Sierra nabij Sevilla in Spanje op 27 december 2021. Helaas dood!!!! Hoewel ver van 'huis', namelijk 1758 kilometer, is dit voor torenvalken niet echt een opvallend trekpatroon. Een aantal van de jonge vogels trekken in een relatief smalle strook in zuidwestelijke richting tot in Marokko en zelfs verder. Er zijn terugmeldingen bekend van de Kaapverdise eilanden en de Azoren.

Torenvalk: Op Bilwijk, Stolwijk geringd als nestjong op 21 juni 2022. Ook deze vogel kreeg een kleurring om. Deze ring kon in de omgeving van Benthuizen op 26 september 2022 in het veld afgelezen worden. De plaats ligt hemelsbreed 17 kilometer van Stolwijk.

Torenvalk: Geringd als nestjong op 22 juni 2021 aan de Koolwijkse weg in Stolwijk. De kleurring van deze vogel kon op 26 oktober 2022 afgelezen worden aan de Lekdijk-West Bergambacht nabij de trektelpost 'de Hoekse Sluis'.

Torenvalk: Op 9 juni 2022 geringd als nestjong aan het West-Eind Berkenwoude. De vogel was op 15 december 2022 aanwezig in Het Twiske, nabij Den IJp. De ring kon daar afgelezen worden. 58 kilometer van de ringplaats.

Uilen werkgroep

Steenuil: Dit is een bijzonder verhaal. Op 2 juni 2020 werden in de boomgaard van Bente en Hans Tielkemeijer aan de Tiendweg Oost in Ouderkerk aan den IJssel enkele steenuil pullen geringd. Op 8 januari 2022 werden beide uilen gecontroleerd aan het Noordeinde in Waddinxveen. Een van de uilen had daar in 2021 gebroed. Dit hadden we nog niet eerder meegemaakt. We hadden ze liever terug gemeld gekregen binnen de Krimpenerwaard.

Kerkuil: Als pullus geringd in Berkenwoude op 6 juli 2021. De vogel werd op 4 september 2022 bij de Vogelopvang in Dordrecht binnen gebracht en is daar overleden.

Kerkuil: Deze kerkuil deed het beter geringd op 6 juli 2021 als nestjong. De vogel werd op 1 februari 2022 in Hoek, Zeeuws Vlaanderen in een nestkast gecontroleerd. De afstand bedraagt 98 kilometer.

Kerkuil: Dit vrouwtje werd op 28 juni 2011 geringd in Numansdorp. Op 1 juli 2022 kon deze vogel gecontroleerd worden in een nestkast aan de IJsseldijk nabij Ouderkerk aan den IJssel. Al weer 11 jaar oud. Op 25 kilometer afstand van waar de vogel geringd is.

Steenuil: in Schoonhoven geringd op 10 juni 2020 als adulte vrouw. Op 8 juli 2022 werd de vogel dood gevonden langs de provinciale weg in Haastrecht waar ook een steenuilkast hangt. Op 9,5 kilometer afstand van de ringplek en weer twee jaar verder.

Kerkuil: geringd aan de Tussenlanen, Bergambacht als pul. Dat was op 28 juli 2021. Er waren 5 pullen in de kast. De vogel werd teruggemeld op 15 maart 2022 vanuit Montfoort als verkeersslachtoffer.

Kerkuil: deze vogel ook uit hetzelfde nest als hierboven werd teruggemeld uit Reeuwijk. De vogel was helaas verdronken in een vijver. De vogel is iets ouder dan een jaar geworden.

Kerkuil: deze jonge vrouw werd geringd aan de Koolwijkse weg in Stolwijk op 12 juli 2018. De terugmelding kwam op 6 augustus 2022. Vier jaar later. Ze was broedend aanwezig in nestkast in Woubrugge. De afstand is 27 kilometer.

Verder kwamen er nog zes ander terugmeldingen van Kerkuilen binnen. Allemaal jonge vogels, dood binnen een paar maanden. Zelfs drie jongen in een kast.

Sperwer, *Accipiter nisus* > 1 KJ man

Krimpenerwaard algemeen

Sperwer: deze vogel werd op 30 juni 2018 geringd in polder Beneden Haastrecht. Op 18 oktober 2022 kon deze vogel gecontroleerd worden op dezelfde locatie. Er zaten dus een mooi aantal jaren tussen en de vogel was inmiddels blijkbaar vergeten waar het netje stond.

Pimpelmees: geringd op 4 februari 2022 op De Doelen in Haastrecht. De vogel werd op 11 maart 2022 gecontroleerd in Zwolle. De afstand is 105 kilometer in 35 dagen. Doove Gat Haastrecht

Rietzanger: gevangen en geringd als 1 KJ op 11 augustus

2022. Al na 9 dagen werd deze vogel in Ingelmunster, België gecontroleerd. De afstand is 160 kilometer.

Kleine Karekiet: geringd op 31 juli 2022. De vogel kon na 13 dagen, 13 augustus 2022 gecontroleerd worden in Diksmuide, België. Dat is hemelsbreed 173 kilometer van de ringplek.

Kleine Karekiet: op 25 augustus 2021 als 1 KJ vogel geringd. De vogel kon 12 dagen later, namelijk op 6 september 2021 gecontroleerd worden Chena-saint-Servin in Frankrijk. De afstand is 831 kilometer.

Kleine Karekiet: deze jonge vogel werd op 11 augustus 2021 geringd. Zoals de bovenstaande vogel vloog deze in Zuid - Zuidwestelijke richting en werd gecontroleerd op 26 augustus in de uitgestrekte rietmoerassen aan de Gironde, Frankrijk. De afstand is 847 kilometer.

Kleine Karekiet: geringd op 8 augustus 2022 als 1 KJ vogel en werd op 27 augustus gecontroleerd in Jard-sur-Mer, Frankrijk. De afstand 774 kilometer

Kleine Karekiet: deze vogel werd op 22 augustus 2022 geringd en kon op 2 september en dus 11 dagen later gecontroleerd worden in Tréogat, een plaats in de kop van Bretagne, Frankrijk. De afstand bedraagt 798 kilometer. De vogel was wat uit de richting en moest de richting bijsturen.

Rietzanger: geringd op 27 juli 2021 als eerste jaars vogel. Werd gecontroleerd op 8 augustus 2021, 13 dagen later, in Saint-Mars-de-Coutais, Frankrijk. Hemelsbreed 715 kilometer van de ringplek. Leuk om te zien dat al deze vogels uit Frankrijk, ondanks de verschillende ringdata, na ongeveer 14 dagen gecontroleerd werden aan de Atlantische kust in grote lijnen tussen Nantes en Bordeaux.

Rietzanger: werd geringd op 10 augustus 2021 en werd 29 augustus 2021 in Affligem in België gecontroleerd. De afstand is 132 kilometer en hij zat dicht bij de bierbrouwerij.

Kleine Karekiet: een jonge vogel op 2 juli 2022 geringd in Bierwart, België werd op 18 juli 2022 in het DG gecontroleerd. Afstand is 162 kilometer.

Kleine Karekiet: het zelfde verhaal als hierboven. Als 1 KJ geringd in St. Amands, België op 5 augustus en op 8 augustus 2022, 3 dagen later, gecontroleerd. De afstand is 112 kilometer van de ringplek. Een gedrag dat je meer ziet bij jonge vogels, zoeken om de juiste richting naar het Zuiden te vinden. 'Reverse migration'.

Rietzanger: geringd op ringstation Meijendel, Wassenaar op 20 augustus 2021 en werd bijna een jaar later gecontroleerd als broedvogel in het Doove Gat op 11 augustus 2022. Of de vogel in 2021 als jong vanuit het Doove Gat naar Meijendel is gevlogen en daar geringd is blijft speculatief maar is eigenlijk best aannemelijk.

Europese Kanarie, *Serinus serinus*, 1 KJ, 30 oktober op WS

Roodborst: deze vogel werd op 24 april 2021 geringd. Bijna een jaar later op 25 maart 2022 werd deze vogel gefotografeerd op een voedertafel in Voorschoten. De afstand is 24 kilometer.

Heggenmus: werd geringd op 6 maart 2018 in een tuin in Gouderak. De vogel werd ruim 4 jaar later en wel op 16 juni 2022 gecontroleerd in de Stolwijkse Boezem. De afstand is 1,2 kilometer.

Westenschouwen

Ekster: er zijn niet veel vangsten van deze soort en dus ook geen terugmeldingen. Deze vogel werd op 28 oktober 2019 geringd. De vogel werd op 21 november 2021 in Burgh-Haamstede ziek aangetroffen. De vogel is meegenomen door de Dierenambulance en hebben ze later in laten slapen. De oorzaak van het ziek zijn werd niet duidelijk.

Nachtegaal: werd op 13 augustus 2021 geringd en kon op 23 augustus 2021 gecontroleerd worden in Moëze, Frankrijk. Dit is een moerasgebied aan de Atlantische kust boven Bordeaux op 731 km van de ringplek.

Zanglijster: op 12 oktober 2021 geringd als 1 KJ vogel. De terugmelding kwam uit Pedro de Solis, Portugal. Dan weet je het doorgaans wel! En ja hoor, doodgeschoten op 8 januari 2022. De afstand is 1820 kilometer.

Blauwborst: geringd op ringstation nabij Bloemendaal op 12 juni 2022. De vogel werd terug gevangen op 1 augustus 2022 in het Doove Gat. De afstand is 49 kilometer en 50 dagen nadat ze geringd werd.

Kleine Karekiet: werd op 15 augustus 2021 bij VRS de Haar in Haarzuilens gevangen en geringd. We konden deze vogel op 18 juli 2022 controleren als mannetje dat zeer waarschijnlijk aan het broeden was.

Rietzanger: op de eerste dag van ons seizoen, 2 juli 2022, geringd. De vogel werd op 13 augustus 2022 gecontroleerd door een ringer in de Ebro-Delta nabij Tarragone, Spanje. De afstand is hemelsbreed 1287 kilometer. 42 dagen na de vangst.

Rietzanger: deze 1 KJ vogel werd op 11 augustus 2022 geringd. De terugmelding kwam van relatief dichtbij. Nabij Hei- en Boeicop werd deze vogel uit de bek van een kat gehaald. Negen dagen later en op 20 kilometer afstand van de ringplek. Een (te) kort leven.

Pimpelmees: werd op 30 juni 2019 geringd op de eerste dag van het seizoen en werd op 16 december 2022 terug gevangen op de Doelen tuin in Haastrecht. 3,5 jaar later

Rietzanger: geringd op 22 augustus 2022 en gecontroleerd in Donges, Pays de la Loire, Frankrijk. In minimaal 15 dagen is de vogel 717 kilometer zuidwaarts gevlogen.

CES Gouderak

Tuinfluit: werd in Brecht, België op 31 juli 2017 geringd en kon gecontroleerd worden op 26 juni 2021 in Gouderak. Dat is bijna 4 jaar later. De afstand bedraagt hemelsbreed 70 kilometer. Waar de vogel tussentijds in de broedperiode heeft gezeten is een groot vraagteken.

Heggenmus: werd geringd in Herve, België op 25 september 2017. De vogel werd op 17 april 2021 gecontroleerd op de CES plek in Gouderak. De afstand is 163 kilometer. Er is een gat van ruim drie jaar tussen ringvangst en controle. Heggenmussen staan niet bekend om over grote afstanden te trekken en zijn meer standvogel. Maar er zijn terugmeldingen bekend uit Frankrijk en Spanje

Tabitha met twee staartmezen, Cor kijkt toe...

Bosrietzanger: met een Belgische ring om werd op 22 augustus 2021 gecontroleerd op WS als een I KJ Kleine Karekiet. De vogel werd op 18 augustus 2021, vier dagen eerder dus geringd St. Laureins. Dat is net over de grens op 48 kilometer van de Kop van Schouwen.

Sprinkhaanzanger: werd op 10 augustus 2021 geringd en op 21 augustus 2021 gecontroleerd in Diksmuide, België. Dat is 95 kilometer Zuidwaarts.

Groenling: werd geringd op 14 november 2021 in Jabbeke, België. Op 20 september 2022 hing deze vogel in de netten op Schouwen. Afstand is 67 kilometer van de ringplaats.

Kleine Karekiet: geringd op 21 augustus 2021 werd teruggemeld uit Penzance in de punt van Cornwall, VK op 31 augustus 2021. Dat is vliegen in een bijzondere richting voor een Kleine Karekiet. Afstand 685 kilometer in 10 dagen.

Zanglijster: op 29 oktober 2021 geringd op WS. De terugmelding was op 7 maart 2022. De vogel vloog in Heerde tegen een raam aan en was op slag dood. Afstand vanaf Westenschouwen 179 kilometer in Oostelijke richting.

Zilvermeeuw: deze vogel, zeer waarschijnlijk met patat of broodkorsten gevangen, werd op 8 augustus 2020 geringd. Meer dan een jaar later kon in Blankenbergen, België de ring met een telescoop afgelezen worden in het veld.

Vink: een zeer late terugmelding! Geringd op het ringstation Castricum op 12 oktober 2003 en werd op Westenschouwen op 27 oktober 2003 gecontroleerd. Afstand 115 kilometer. De vink had er 15 dagen voor nodig. De post bijna 20 jaar.

Merel: werd op 18 oktober 2018 geringd. Na meer dan drie jaar, 18 maart 2022 werd de ring van de vogel, levend en wel, afgelezen in het veld op Burgh-Haamstede. De afstand is ruim 1 kilometer.

Merel: deze vogel kwam van verder. Hij werd op 5 november 2021 geringd. De terugmelding kwam uit Raasepori, Finland. De vogel kon worden gecontroleerd op 25 maart 2022. De afstand is 1560 kilometer

Grasmus: 14 augustus 2021 geringd op WS en werd op 6 mei 2022 gecontroleerd in Rochester, VK. Afstand 208 kilometer maar dan wel met de Noordzee ertussen

Goudhaan: geringd op 12 november 2021. De vogel werd gecontroleerd op een piepklein postzegel eilandje dat tussen Denemarken en Noord-Duitsland in ligt. Dat was 30 oktober 2022. De vogel was dus bezig met de najaarstrek. De afstand is 862 kilometer en bijna een jaar ouder!

Goudhaan: werd geringd op 4 november 2022 bij VRS Meijndel, Wassenaar. De dag erop, 5 november 2022, hebben wij hem op Westenschouwen uit een net geplukt. Het

vogeltje vloog dus 67 kilometer die nacht.

Vuurgoudhaan: geringd nabij Walton on the Sea, VK. Dat was op 17 oktober 2020. De vogel inmiddels twee jaar ouder konden we op 13 oktober 2022 controleren op Westenschouwen. De afstand is 168 kilometer. Ook weer net aan de andere kant van de plas.

Blijlijster, Turdus torquatus man I KJ

Vuurgoudhaan: weer een snelle terugmelding! Deze vogel werd op 15 oktober 2022 geringd in Sint Maarten, nabij Petten (N-H). Drie dagen later werd deze vogel gecontroleerd op Schouwen. Afstand 141 kilometer.

Zwartkop: geringd op 23 augustus 2022 bij VRS Van Lennep, in Bloemendaal. De vogel werd door ons op 8 september 2022 gecontroleerd. De afstand is 102 kilometer. Eigenlijk opmerkelijk dat er relatief weinig controle vangsten zijn gezien het grote aantal geringde zwartkoppen in Nederland.

Fitis: deze vogel werd gevangen en geringd op 28 augustus 2022 in Hyppolytushoef in Noord-Holland. Twee dagen later, op 30 augustus 2022, gecontroleerd op Westenschouwen. De afstand is 163 kilometer. De meeste fitissen trekken al vroeg weg.

Boomkruiper: werd op 12 september 2022 geringd op Schouwen en werd op 14 oktober 2022 terug gevangen in West-Kapelle. De afstand is 24 kilometer van de ringplek.

Cetti's Zanger: deze vogel werd geringd in de Biesbosch op 30 juni 2022 nabij Werkendam. Ad Kooij, Roel Meijer en Kees Goudswaard doen daar onderzoek naar deze soort. Ze zijn in het nabije verleden allen actief geweest binnen onze ringgroep. Wij konden dus een van die vogels op 22 september 2022 controleren op Westenschouwen. Hemelsbreed 76 kilometer.

Koolmees: geringd op 29 september 2014 en werd op 8 december 2022 gemeld uit Dreischor. Dood door een kat.

Afstand is 20 kilometer van WS. De vogel werd minimaal 8,5 jaar oud ! De oudste koolmees en dus recordhouder wat betreft geringde vogels is 16 jaar:

Groenling: werd op 17 april 2022 geringd in Kallehagen. Rogaland, Noorwegen. We konden dit mannetje samen met een ongeringde soortgenoot op 5 november 2022 controleren op WS. Afstand is 866 kilometer van de ringplek en 202 dagen later.

Fluiter, *Phylloscopus sibilatrix* op 13 en 17 augustus op WS

Vink: op Westenschouwen geringd op 29 oktober 2021. De vogel werd dood aangetroffen op 17 december 2022 in 't Harde. 1 jaar en 18 dagen en op 170 kilometer van de ringplek. Het beestje was vers dood en waarschijnlijk tegen een raam gevlogen. ■

Kleine Bonte Specht, *Dendrocopos minor* op 14 augustus op WS

Nieuwe baansoort

Het vangseizoen was helaas weer voorbij, de baan afgebroken en voor een klein halfjaar afscheid genomen van de vaste deelnemers. Gewoontegetrouw doe ik iedere zondagmorgen buiten het vangseizoen een controle rondje en de eerste de beste keer lag er pontificaal met gespreide vleugels een niet zo heel groot, gaaf meeuwtje, nog

Drieteenmeeuw, *Larus tridactyla*

lauw warm, net of iemand hem kort daarvoor netjes had gedrapeerd en neergelegd. Dat het geen Kok- Zilver- of Mantelmeeuw was zag zelfs ik onmiddellijk maar verder kon ik er niets van maken. Euforisch en redelijk overtuigd dat ik een zeldzaamheid had getroffen die met een restant van een orkaan uit Alaska of Groenland was overgewaaid haalde ik thuis de Svensson en sloeg aan het determineren. Mijn stemming steeg, de eerste zes bladzijden met meeuwen geen enkele meeuw met zwarte poten te ontdekken, tot ik de 7e (!) bladzijde opensloeg, mmm, klein meeuwtje, korte zwarte poten, knalgeel snaveltje, boogvormige oorvlek, Drieteenmeeuw, doortrekker en jaarvogel, tel uit je winst, niets bijzonders dus. Lichtelijk teleurgesteld toog ik huiswaarts, een paar foto's op de vinkenbaan app gezet en de bevestigingen stroomden binnen, de origineelste van Eric en Cor, respectievelijk leuk, nieuwe baansoort en, leuk, nieuwe...dode baansoort. De app van Co gaf aan, 100% zeker Drieteenmeeuw. (Bert Kleijn) ■

Flinke rui bij een Snor, *Locustella luscinioides*

Paapje, *Saxicola rubetra*

Merel, *Turdus merula* met Helgoland ring

Grote Bonte Specht, *Dendrocopos major*, 9 oktober op WS

Spotvogel, *Hippolais icterina* op 30 augustus, WS

Ijsvogel, *Alcedo atthis*

Boomleeuwerik, *Lullula arborea*

Maandag: wasdag

Blauwborst, *Luscinia svecica*

Top 20 VRS Nebularia 2022

1. Vink	21.204	wachten is op zwartkop en goudhaan
2. Graspieper	18.520	in 2023 ingehaald door de goudhaan?
3. Goudhaan	18.004	volgend jaar mogelijk naar de 2e plaats en daarna door
4. Zwartkop	17.640	blijft staan. Over een jaar naar plaats 3. Kan goed!
5. Roodborst	15.148	positie staat als een huis
6. Fitis	13.074	heeft helemaal niets te vrezen van de spreeuw
7. Spreeuw	12.443	daalt één plaats
8. Pimpelmees	12.087	op jacht naar de spreeuw en dat zou in 2023 al kunnen
9. Merel	9.428	de komende jaren in gevecht met tjiftjaf en kleine karekiet
10. Boerenzwaluw	9.222	ingelopen door de merel
11. Tjiftjaf	9.183	volgend jaar ver over de boerenzwaluw heen
12. Kleine Karekiet	8.711	gaat de concurrentie aan met tjiftjaf in 2024
13. Koolmees	8.037	daalt één plaatsje.
14. Heggenmus	7.222	heeft eigenlijk geen concurrentie
15. Keep	5.936	de keep zal gaan zakken in de komende twee jaar
16. Zanglijster	5.543	concurrentiestrijd met koperwiek
17. Koperwiek	5.496	in de slipstream van de zanglijster
18. Rietzanger	4.846	gewisseld met de ringmus
19. Ringmus	4.412	dit jaar één plaatsje gezakt
20. Sijs	4.150	de aantallen blijven laag

Totaal vangsten VRS Nebularia 2022

	SOORT	CES	DG	K.Waard overige	Westenschouwen	totaal
1	Sperwer				3	3
2	Torenvalk			92		92
3	Waterral				2	2
4	Waterhoen				2	2
5	Turkse Tortel			1	1	2
6	Koekoek				1	1
7	Bosuil			2		2
8	Kerkuil			54		54
9	Nachtzwaluw				1	1
10	Ijsvogel				1	1
11	Grote Bonte Specht			1	5	6
12	Kleine Bonte Specht				1	1
13	Draaihals				3	3
14	Boomleeuwerik				1	1
15	Boompieper				25	25
16	Graspieper				83	83
17	Gele Kwikstaart		4		1	5
18	Grote Gele Kwikstaart				111	111
19	Heggenmus	3		6	132	141
20	Roodborst	14		13	554	581
21	Nachtegaal				17	17
22	Blauwborst		4		1	5
23	Gekraagde Roodstaart				22	22
24	Zwarte Roodstaart				2	2
25	Paapje				12	12
26	Roodborsttapuit				13	13
27	Zanglijster spec.	3		2	23	28
28	Zanglijster oostelijk				46	46
29	Zanglijster westelijk				134	134
30	Koperwiek				135	135
31	IJslandse Koperwiek				1	1
32	Kramsvogel				10	10
33	Merel	7		17	192	216
34	Beflijster				1	1
35	Tuinfluit	10			141	151
36	Zwartkop	68	3	2	1.079	1.152
37	Grasmus		1		41	42
38	Braamsluiper				16	16
39	Siberische Braamsluiper				1	1
40	Rietzanger	16	283		14	313
41	Waterrietzanger		1			1

Totaal vangsten VRS Nebularia 2021 vervolg

	SOORT	CES	DG	KW	WS	totaal
42	Sprinkhaanzanger	1	1		24	26
43	Snor		12			12
44	Cetti's Zanger	16	7		18	41
45	Kleine Karekiet	3	267		180	450
46	Bosrietzanger	10	52		4	66
47	Spotvogel	15	4		4	23
48	Fitis	16	4		125	145
49	Fluiter				2	2
50	Tjiftjaf	67	24	9	257	357
51	Siberische Tjiftjaf				1	1
52	Bladkoning				4	4
53	Raddes Boszanger				1	1
54	Goudhaan				335	335
55	Vuurgoudhaan			3	421	424
56	Winterkoning	25	7	2	67	101
57	Grauwe Vliegenvanger	3	1		1	5
58	Bonte Vliegenvanger				21	21
59	Koolmees	14		57	122	193
60	Pimpelmees	8	18	74	262	362
61	Zwarte Mees				2	2
62	Staartmees	1		7	38	46
63	Boomkruiper	4		6	17	27
64	Gaai	1				1
65	Kauw			1		1
66	Spreeuw				2	2
67	Huismus			1	1	2
68	Vink	3		2	224	229
69	Keep				65	65
70	Kneu				21	21
71	Kleine Barmsijs				10	10
72	Putter	4			1	5
73	Groenling		2	1	19	22
74	Sijs				2	2
75	Europese Kanarie				1	1
76	Goudvink				15	15
77	Geelgors				1	1
78	Rietgors	4	37		4	45
	Totaal per project	316	732	353	5.100	6.501

Van de penningmeester

Het aantal donaties in 2022 kwam lager uit dan voorgaande jaren. Vooral diverse instanties en een enkele ringer hebben hun donatie, na een telefoontje van de penningmeester, pas in januari 2023 overgemaakt. Alle uitgaven bleven redelijk in de pas lopen ten opzichte van de begroting, een compliment aan eenieder die een bijdrage heeft geleverd aan de begroting en de uitgaven. Alleen bij de elektriciteit ging het fout doordat de omvormer van de zonnepanelen de geest had gegeven, een extra kostenpost van ruim € 412,-.

De donatie van twee waterkokers (één voor leidingwater en één voor pompwater) heeft ertoe geleid dat we het opwarmen van water niet meer met het gasfornuis hoefden te doen en dat we in 2022 GEEN gasfles hebben hoeven te verwisselen. Dit leverde met de huidige gasprijzen een besparing op van al snel € 35,00.

Het saldo is tussen 1 januari en 31 december 2022 iets afgenomen wat te verklaren is in de donaties die pas in 2023 zijn overgemaakt.

Hieronder ziet u het financieel overzicht over 2022:

Post	Saldo 2022
Banksaldo per 01-01-2022 Rabo	4.041,63
Saldo spaarrekening 01-01-2022	3.001,23 +
Totaal saldo per 01-01-2020	7.042,86

	Inkomsten		
Donaties, giften en bijdragen div. organisaties	2.752,00		
NL-doet bijdrage	350,00		
Advertentiekosten	100,00		
Rabo Grote Club Actie	151,86		
Vergoeding ringen Vogeltrekstation CES (tegoedbonnen)	45,27		
Uitgave tegoedbonnen aan VT	- 45,27		
Ringen (voorraad 2023)+ netten		1.350,00	1.331,52
Diverse ringmaterialen		50,00	0,00
Electra en geluid		300,00	293,89
Brandstof		50,00	22,40
Vogelvoer		75,00	51,39
Vervanging zuidwand ringhut		700,00	692,21
Vervanging heinsels		300,00	324,51
Verf, kwasten en klein materiaal		150,00	112,16
Communicatie: Jaarverslag en website		445,00	304,22
Lief & Leed		60,00	15,00
Bankkosten		125,00	119,40
Onvoorzien		200,00	494,35
Vergaderkosten		300,00	207,50
Uit reserve	628,32 +		
Totaal inkomsten	3.982,18		
Totaal uitgaven			

Banksaldo per 31-12-2022	3.425,91
Saldo Rabo spaarrekening 31-12-2022	3.001,23
Totaal saldo 31-12-2022	6.427,14

Uitgaven	
Begroot	Uitgaven

1.350,00	1.331,52
50,00	0,00
300,00	293,89
50,00	22,40
75,00	51,39
700,00	692,21
300,00	324,51
150,00	112,16
445,00	304,22
60,00	15,00
125,00	119,40
200,00	494,35
300,00	207,50
<hr/>	
+	+
4.105,00	3.982,18

